

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)
(Π.Δ. 305/96, άρθρο 3, παράγραφοι 3,4,5,6,8,9,10)

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΑ

1 Είδος του έργου και χρήση αυτού:

**«ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΙΣ ΟΔΟΥΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ, ΣΤΡ. Δ.ΡΟΥΜΠΕΣΗ, ΣΕΒ.ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ
& ΦΙΛ. ΛΙΤΣΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ**

2 Σύντομη περιγραφή του έργου:

Ανάπλαση πεζοδρομίων και πεζοδρόμων

3 Ακριβής διεύθυνση του έργου:

Δήμος Χαλανδρίου

4 Στοιχεία του κυρίου του έργου:

Δήμος Χαλανδρίου

5 Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ:

.....

6 Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου και των εφαρμοζομένων κατά φάση μεθόδων εργασίας.

(Περιγράφονται με σαφή και κατατοπιστικό τρόπο οι φάσεις / υποφάσεις εργασίας που εμφανίζονται στο υποβαλλόμενο με τη μελέτη χρονοδιάγραμμα εργασιών, τα χρησιμοποιούμενα σε κάθε μία μηχανήματα, τα κυριότερα βοηθητικά μέσα, οι τρόποι οριζόντιας και κατακόρυφης διακίνησης υλικών, κλπ.)

Το έργο θα κατασκευαστεί σε φάσεις, σύμφωνα με το τιμολόγιο μελέτης:

Καθαιρέσεις – Εκσκαφές - Μεταφορές

Αρχικά θα εκτελεστούν οι καθαιρέσεις και οι απαιτούμενες εκσκαφές στους υπαίθριους χώρους (πεζοδρόμια, αποξήλωση μεταλλικών κατασκευών, αποξήλωση κρασπέδων.)

Η μεταφορά των μπαζών θα γίνεται με φορτηγά και η απόρριψη σε κατάλληλα ΑΕΚΚ.

Κατασκευή σκυροδετήσεων, επιστρώσεων και πλακοστρώσεων και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Η φάση αυτή περιλαμβάνει τα εξής:

- 1) Σκυρόδεμα – τεχνικά έργα
- 2) Επιστρώσεις
- 3) Δίκτυα φωτισμού, ηλεκτροδότησης, αποχετεύσεις ομβρίων
- 4) Οικοδομικές εργασίες

Λοιπά έργα περιβάλλοντος χώρου και τοποθέτησης εξοπλισμού

Στη φάση αυτή θα γίνουν:

- 1) Οι χρωματισμοί και η επεξεργασία των τελικών επιφανειών όπου απαιτείται
- 2) Η τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού και σημάνσεων
- 3) Φύτευση
- 4) Προμήθεια υλικών
- 5) Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικών κατασκευών
- 6) Προμήθεια και τοποθέτηση φωτιστικών σωμάτων

ΤΜΗΜΑ Β

Ι. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Πριν την έναρξη των εργασιών, περιφράσσεται ο χώρος του εργοταξίου.

1. ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 1.1. *ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ*. Αναφέρεται στις εργασίες εγκατάστασης των χώρων εργασίας, υγιεινής και ανάπαυσης του εργοταξίου καθώς και στις εργασίες οριοθέτησης των χώρων αποθήκευσης υλικών, στάθμευσης αυτοκινήτων και μηχανημάτων και χώρων εκτέλεσης ειδικών εργασιών (π.χ. κοπής σίδηρων), λήψη μέτρων ασφαλείας για την ασφαλή διέλευση των πεζών, περίφραξη εργοταξίου και οδική σήμανση εκτελουμένων έργων.
- 1.2. *ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ*. Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες υποστήριξης και ενίσχυσης σαθρών τμημάτων και προστασίας των κτιρίων της περιοχής καθώς και κάθε άλλο μέτρο προστασίας των υπαρχόντων κατασκευών υπέργειων ή/και υπόγειων, κριθεί απαραίτητο.
- 1.3. *ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ*. Αποξήλωση όλου του αστικού εξοπλισμού (στάσεις λεωφορείων, κάδοι, κιγκλιδώματα κλπ.) από τις περιοχές επέμβασης, διαλογή, αποθήκευση των επαναχρησιμοποιούμενων και απόρριψη των άχρηστων τεμαχίων.
- 1.4. *ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΩΝ – ΟΔΟΣΤΡΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΒΑΣΕΩΝ*. Αναφέρεται στις εργασίες Αποξηλώσεις, διαλογής, φύλαξης ή/και απόρριψης όλων των υλικών οδοστρώσεων (ασφαλτοτάπητα, πλάκες δαπεδόστρωσης πεζοδρομίων, κράσπεδα πεζοδρομίων κλπ) και των υπαβάσεων τους.
- 1.5. *ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ – ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΩΝ*. Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες αποψίλωσης των φυτών και δένδρων που δεν θα παραμείνουν στην νέα διαμόρφωση και την απόρριψη τους σε κατάλληλους χώρους καθώς και την μεταφορά και αποθήκευση των δένδρων και άλλων φυτών που θα μεταφυτευθούν.
- 1.6. *ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ*. Αναφέρεται σε όλες τις εργασίες εκσκαφών ή/και επιχώσεων για την διαμόρφωση γηπέδων και την επίτευξη των επιθυμητών σταθμών που θα γίνουν σύμφωνα με την μελέτη.
- 1.7. *ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ ΤΑΦΡΩΝ*. Αναφέρεται σε όλες τις εργασίες εκσκαφής και επίχωσης τάφρων για την εγκατάσταση δικτύων.
- 1.8. *ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ ΘΕΜΕΛΙΩΝ*. Αναφέρεται στις εκσκαφές και τις επιχώσεις θεμελίων για την κατασκευή τοιχείων αντιστήριξης και λοιπών κατασκευών όπου προβλέπεται από την μελέτη.

2. ΒΑΣΕΙΣ – ΥΠΟΒΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΗΛΜ ΔΙΚΤΥΑ

- 2.1. *ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΣΕΙΣ ΕΚ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ*. Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες για την κατασκευή των υποβάσεων των δαπεδοστρώσεων και της βάσης του γαρμπιλομπετόν, εκ σκυροδέματος, όπου αυτές προβλέπονται από την μελέτη.

- 2.2. *ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ.* Αναφέρεται στις εργασίες για την κατασκευή των υποβάσεων καθαριότητας των θεμελίων των τοιχείων αντιστήριξης και λοιπών κατασκευών.
- 2.3. *ΥΠΟΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΘΡΑΥΣΤΟ ΥΛΙΚΟ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ.* Περιλαμβάνει τις εργασίες για την διάστρωση όλων των στρώσεων 3Α και την συμπίεσή τους σύμφωνα με τις Τεχνικές Περιγραφές και Προδιαγραφές του έργου.
- 2.4. *ΔΑΠΕΔΟΣΤΡΩΣΕΙΣ – ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ.* Αναφέρεται στις εργασίες δαπεδόστρωσης, λιθόστρωσης και γενικά τελικής επίστρωσης των βατών επιφανειών των τελικών επιφανειών όπως προβλέπει η μελέτη.
- 2.5. *ΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ.* Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες για την κατασκευή των εκ σκυροδέματος τοιχείων αντιστήριξης (κατασκευή ξυλοτύπου, σκυροδέτηση, αφαίρεση ξυλοτύπου κλπ) που προβλέπει η μελέτη.
- 2.6. *ΠΑΡΤΕΡΙΑ.* Αναφέρεται στην κατασκευή των νέων, εκ σκυροδέματος παρτεριών που προβλέπονται στις περιοχές επέμβασης και περιλαμβάνει τις ως άνω εργασίες.
- 2.7. *ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.* Περιλαμβάνει όλες τις μικροκατασκευές από σκυρόδεμα, τα γαρμπιλοδέματα, κλπ που προβλέπονται από την μελέτη (φρεάτια, στέψεις τοίχων, βάσεις κάδων απορριμμάτων κλπ) και περιλαμβάνει τις ως άνω εργασίες.
- 2.8. *ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ.* Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες κατασκευής και τελικής επεξεργασίας των επιφανειών (πελέκημα γαρμπιλοδεμάτων, λείανση εξέχουσων ακμών με μηχανικό τριβείο κλπ).
- 2.9. *ΞΥΛΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.* Αναφέρεται σε όλες τις εργασίες κατασκευής ξύλινων εξαρτημάτων και εξοπλισμού (π.χ. ξύλινα παγκάκια).
- 2.10. *ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.* Περιλαμβάνει τις εργασίες κατασκευής όλων των μεταλλικών τεμαχίων (κιγκλίδωμα πεζοδρομίων, πέργκολες)
- 2.11. *ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ.* Αναφέρεται στις εργασίες κατασκευής και εγκατάστασης των νέων τμημάτων του δικτύου αποχέτευσης και φρεατίων αυτών όπως προβλέπει η μελέτη.
- 2.12. *ΔΙΚΤΥΟ ΎΔΡΕΥΣΗΣ / ΑΡΔΕΥΣΗΣ.* Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες μετατροπής ή/και συμπλήρωσης του υπάρχοντος δικτύου για την εξυπηρέτηση των νέων διαμορφώσεων.
- 2.13. *ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ.* Αναφέρεται στις εργασίες μετατροπής ή/και συμπλήρωσης του υπάρχοντος δικτύου για την εξυπηρέτηση των νέων διαμορφώσεων.
- 2.14. *ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ω..* Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες μετατοπίσεις των στοιχείων των εγκαταστάσεων των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (φρεάτια, καταναμητές, σηματοδότες κλπ) για την υλοποίηση των νέων διαμορφώσεων.
- 2.15. *ΗΛΜ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.* Αναφέρεται στην τοποθέτηση και εγκατάσταση του εξοπλισμού των ΗΛΜ εγκαταστάσεων (φωτισμού, σύστημα άρδευσης, κλπ)

3. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

- 3.1. *ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ*. Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες για την εγκατάσταση όλου του αστικού εξοπλισμού (παγκάκια, κάδοι, κιγκλιδώματα, ταμπέλες κλπ) παλαιού, προσαρμοσμένου ή/και νέου.
- 3.2. *ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ*. Αναφέρεται στις εργασίες για την συμπλήρωση με κηπευτικό χώμα και φύτευση των χώρων πρασίνου που προβλέπονται από την μελέτη.
- 3.3. *ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ*. Περιλαμβάνει όλες τις εργασίες για την απομάκρυνση της οριοθέτησης, προσωρινής σήμανσης και των εγκαταστάσεων του εργοταξίου.
- 3.4. *ΤΕΛΕΙΩΜΑΤΑ – ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ*. Αναφέρεται στις εργασίες του γενικού καθαρισμού του χώρου και στις εργασίες ολοκλήρωσης της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου (στις περιοχές που είχαν χρησιμοποιηθεί για την εγκατάσταση του εργοταξίου π.χ).

Φ Α Σ Ε Ι Σ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α Σ	(1)	1.1	Καθαιρέσεις – Εκσκαφές - Μεταφορές
	(2)	2.1	Κατασκευή σκυροδετήσεων, επιστρώσεων, οικοδομικών έργων και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.
	(3)	3.1	Λοιπά έργα επεξεργασίας υποδομών περιβάλλοντος χώρου και τοποθέτησης εξοπλισμού και φύτευσης.

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
01000. Αστοχίες εδάφους				
01100. Φυσικά πρηνή	01101 Κατολίσθηση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης	1		
	01102 Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας	1		
	01103 Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός	1		
	01104 Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01105 Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01106 Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός			
01200. Τεχνητά πρηνή & Εκσκαφές	01201 Κατάρρευση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης	1		
	01202 Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας	1		
	01203 Στατική επιφόρτιση. Υπερύψωση			
	01204 Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός			
	01205 Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01206 Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01207 Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός			
01300. Υπόγειες εκσκαφές	01301 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανυποστήλωτα τμήματα			
	01302 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπαρκής υποστύλωση			
	01303 Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καθυστερημένη υποστύλωση			
	01304 Κατάρρευση μετώπου προσβολής			
01400. Καθιζήσεις	01401 Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές	1		
	01402 Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή	1		
	01403 Διάνοιξη υπογείου έργου			
	01404 Ερπυσμός	1		
	01405 Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές			
	01406 Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα	1		
	01407 Υποσκαφή / απόπλυση	1		
	01408 Στατική επιφόρτιση			
	01409 Δυναμική καταπόνηση - φυσική αιτία	1		
	01410 Δυναμική καταπόνηση - ανθρωπογενής αιτία			
01500. Άλλη πηγή	01501			
	01502			
	01503			

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
02000. Κίνδυνοι από εργοταξιακό εξοπλισμό					
02100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων	02101	Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος	1	1	1
	02102	Συγκρούσεις οχήματος - προσώπων	1	1	1
	02103	Συγκρούσεις οχήματος - σταθερού εμποδίου	1	1	1
	02104	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - οχήματος	1	1	1
	02105	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου	1	1	1
	02106	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων	1	1	1
	02107	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακινητοποίηση	1	1	1
	02108	Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής προστασία			
	02109	Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός			
02200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων	02201	Ασταθής έδραση	1	1	
	02202	Υποχώρηση εδάφους / δαπέδου	1	1	
	02203	Έκκεντρη φόρτωση			
	02204	Εργασία σε πρανές	1		
	02205	Υπερφόρτωση	1		
	02206	Μεγάλες ταχύτητες	1	1	1
02300. Μηχανήματα με κινητά μέρη	02301	Στενότητα χώρου	1	1	1
	02302	Βλάβη συστημάτων κίνησης			
	02303	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - πτώσεις			
	02304	Ανεπαρκής κάλυψη κιν. τμημάτων - παγιδεύσεις μελών			
	02305	Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα & τμήματά τους			
02400. Εργαλεία χειρός	02401	Αεροσυμπιεστής	1	1	1
	02402				
	02403				
02500. Άλλη πηγή	02501				
	02502				
	02503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
03000. Πτώσεις από ύψος					
03100. Οικοδομές - κτίσματα	03101	Κατεδαφίσεις	1		
	03102	Κενά τοίχων			
	03103	Κλίμακα	1	1	
	03104	Εργασία σε στέγες	1		
03200. Δάπεδα εργασίας – προσπελάσεις	03201	Κενά δαπέδων	1	1	
	03202	Πέρατα δαπέδων	1		
	03203	Επικλινή δάπεδα	1		
	03204	Ολισθηρά δάπεδα	1	1	
	03205	Ανώμαλα δάπεδα	1	1	
	03206	Αστοχία υλικού δαπέδου	1	1	1
	03207	Υπερυψωμένες δίοδοι και πεζογέφυρες			
	03208	Κινητές σκάλες και ανεμόσκαλες			
	03209	Αναρτημένα δάπεδα. Αστοχία ανάρτησης			
	03210	Κινητά δάπεδα. Αστοχία μηχανισμού			
	03211	Κινητά δάπεδα. Πρόσκρουση			
03300. Ικριώματα	03301	Κενά ικριωμάτων			
	03302	Ανατροπή. Αστοχία συναρμολόγησης			
	03303	Ανατροπή. Αστοχία έδρασης			
	03304	Κατάρρευση. Αστοχία υλικού ικριώματος			
	03305	Κατάρρευση. Ανεμοπίεση			
03400. Τάφροι / φρέατα	03401	Πτώση μελών στην εκσκαφή	1		
	03402				
03500. Άλλη πηγή	03501				
	03502				
	03503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
04000. Εκρήξεις - Εκτοξευόμενα υλικά - θραύσματα					
04100. Εκρηκτικά - Ανατινάξεις	04101	Ανατινάξεις βράχων			
	04102	Ανατινάξεις κατασκευών			
	04103	Ατελής ανατίναξη υπονόμων			
	04104	Αποθήκες εκρηκτικών			
	04105	Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών			
	04106	Διαφυγή - έκλυση εκρηκτικών αερίων & μιγμάτων			
04200. Δοχεία και δίκτυα υπό πίεση	04201	Φιάλες ασετιλίνης / οξυγόνου			
	04202	Υγραέριο			
	04203	Υγρό άζωτο			
	04204	Αέριο πόλης	1	1	1
	04205	Πεπιεσμένος αέρας			
	04206	Υποθαλάσσιος αγωγός διάθεσης λυμάτων			
	04207	Δίκτυα ύδρευσης	1	1	1
	04208	Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα			
04300. Αστοχία υλικών υπό ένταση	04301	Βραχώδη υλικά σε θλίψη			
	04302	Προεντάσεις σπλισμού / αγκυρίων			
	04303	Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων			
	04304	Συρματόσχοινα			
	04305	Εξολκεύσεις			
	04306	Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων			
04400. Εκτοξευόμενα υλικά	04401	Εκτοξευόμενο σκυρόδεμα			
	04402	Αμμοβολές			
	04403	Τροχίσσεις / λειάνσεις			
04500. Άλλη πηγή	04501				
	04502				
	04503				

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
05000. Πτώσεις - μετατοπίσεις υλικών & αντικειμένων					
05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός	05101	Αστοχία. Γήρανση	1		
	05102	Αστοχία. Στατική επιφόρτιση	1		
	05103	Αστοχία. Φυσική δυναμική καταπόνηση	1		
	05104	Αστοχία. Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση	1		
	05105	Κατεδάφιση	1		
	05106	Κατεδάφιση παρακειμένων	1	1	1
05200. Οικοδομικά στοιχεία	05201	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων	1		
	05202	Διαστολή - συστολή υλικών	1		
	05203	Αποξήλωση δομικών στοιχείων	1		
	05204	Αναρτημένα στοιχεία & εξαρτήματα	1		
	05205	Φυσική δυναμική καταπόνηση	1		
	05206	Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση	1		
	05207	Κατεδάφιση	1		
	05208	Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκ. στοιχείων		1	
	05300. Μεταφερόμενα υλικά - Εκφορτώσεις	05301	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα / ανεπάρκεια	1	
05302		Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη	1	1	1
05303		Μεταφορικό μηχάνημα. Υπερφόρτωση	1		
05304		Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση			
05305		Ατελής / έκκεντρη φόρτωση			
05306		Αστοχία συσκευασίας φορτίου		1	
05307		Πρόσκρουση φορτίου	1	1	1
05308		Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους			
05309		Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων			
05310		Απόλυση χύδην υλικών. Υπερφόρτωση	1		
05311		Εργασία κάτω από σιλό			
05400. Στοιβασμένα υλικά	05401	Υπερστοίβαση			
	05402	Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού			
	05403	Ανορθολογική απόληψη			
05500. Άλλη πηγή	05501				
	05502				
	05503				

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
06000. Πυρκαϊές				
06100. Εύφλεκτα υλικά	06101 Έκλυση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων			
	06102 Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων			
	06103 Μονωτικά, διαλύτες, PVC κλπ. εύφλεκτα		1	1
	06104 Ασφαλτοστρώσεις / χρήση πίσσας		1	1
	06105 Αυτανάφλεξη - εδαφικά υλικά			
	06106 Αυτανάφλεξη - απορρίμματα			
	06107 Επέκταση εξωγενούς εστίας, Ανεπαρκής προστασία			
06200. Σπινθήρες & βραχυκυκλώματα	06201 Εναέριοι αγωγοί υπό τάση			
	06202 Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση	1	1	1
	06203 Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση			
	06204 Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα		1	1
06300. Υψηλές θερμοκρασίες	06301 Χρήση φλόγας - οξυγονοκολλήσεις	1	1	1
	06302 Χρήση φλόγας - κασιτεροκολλήσεις	1	1	1
	06303 Χρήση φλόγας - χυτεύσεις			
	06304 Ηλεκτροσυγκολλήσεις		1	1
	06305 Πυρακτώσεις υλικών			
06400. Άλλη πηγή	06401 Περιβάλλοντες Θάμνοι	1	1	1
	06402			
	06403			
07000. Ηλεκτροπληξία				
07100. Δίκτυα - εγκαταστάσεις	07101 Προϋπάρχοντα εναέρια δίκτυα			
	07102 Προϋπάρχοντα υπόγεια δίκτυα	1	1	
	07103 Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα			
	07104 Προϋπάρχοντα επίτοιχα δίκτυα	1		
	07105 Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου	1	1	1
	07106 Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία	1		
07200. Εργαλεία-μηχανήματα	07201 Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα		1	1
	07202 Ηλεκτροκίνητα εργαλεία		1	1
07300. Άλλη πηγή	07301 Θερμοσυγκολλητική μηχανή πλαστικών σωλήνων			
	07302			
	07303			

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
08000. Πνιγμός / Ασφυξία				
08100. Νερό	08101 Υποβρύχιες εργασίες			
	08102 Εργασίες εν πλω - πτώση			
	08103 Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου			
	08104 Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Πτώση			
	08105 Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Ανατροπή μηχανήματος			
	08106 Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Πτώση			
	08107 Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Ανατροπή μηχανήματος			
	08108 Πλημμύρα / Κατάκλυση έργου			
08200. Ασφυκτικό περιβάλλον	08201 Βάλτοι, ιλείς, κινούμενες άμμοι			
	08202 Υπόνομοι, βόθροι, βιολογικοί καθαρισμοί			
	08203 Βύθιση σε σκυρόδεμα, ασβέστη, κλπ.			
	08204 Εργασία σε κλειστό χώρο - ανεπάρκεια οξυγόνου			
08300. Άλλη πηγή	08301			
	08302			
	08303			
09000. Εγκαύματα				
09100. Υψηλές θερμοκρασίες	09101 Συγκολλήσεις / συντήξεις			
	09102 Υπέρθερμα ρευστά			
	09103 Πυρακτωμένα στερεά			
	09104 Τήγματα μετάλλων			
	09105 Άσφαλτος / πίσσα		1	1
	09106 Καυστήρες			
	09107 Υπερθερμαινόμενα τμήματα μηχανών			
09200. Καυστικά υλικά	09201 Ασβέστης			
	09202 Οξέα			
	09203			
09300. Άλλη πηγή	09301			
	09302			
	09303			

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
10000. Έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες					
10100. Φυσικοί παράγοντες	10101	Ακτινοβολίες			
	10102	Θόρυβος / δονήσεις	1	1	1
	10103	Σκόνη	1	1	
	10104	Υπαίθρια εργασία. Παγετός	1	1	1
	10105	Υπαίθρια εργασία. Καύσωνας	1	1	1
	10106	Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας	1	1	1
	10107	Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας	1	1	1
	10108	Υγρασία χώρου εργασίας	1		
	10109	Υπερπίεση / υποπίεση			
	10110				
	10111				
10200. Χημικοί παράγοντες	10201	Δηλητηριώδη αέρια			
	10202	Χρήση τοξικών υλικών			
	10203	Αμίαντος			
	10204	Ατμοί τηγμάτων			
	10205	Αναθυμιάσεις υγρών / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες			
	10206	Καπναέρια ανατινάξεων			
	10207	Καυσαέρια μηχανών εσωτ. καύσης	1	1	1
	10208	Συγκολλήσεις			
	10209	Καρκινογόνοι παράγοντες			
	10210				
	10211				
	10212				
10300. Βιολογικοί παράγοντες	10301	Μολυσμένα εδάφη			
	10302	Μολυσμένα κτίρια			
	10303	Εργασία σε υπονόμους, βόθρους, βιολογικούς καθαρισμούς			
	10304	Χώροι υγιεινής			
	10305				
	10306				
	10307				

ΤΜΗΜΑ Γ

I. Γενικά

1. Λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζόμενων συμπεριλαμβανόμενων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων, οι εργολάβοι και υπεργολάβοι θα πρέπει να μεριμνούν για :
  - α) Τη διατήρηση του εργοταξίου σε ικανοποιητική κατάσταση από άποψη τάξης και υγιεινής.
  - β) Την επιλογή της τοποθέτησης των θέσεων εργασίας, εν όψει των συνθηκών πρόσβασης στις θέσεις αυτές, καθώς και τον οδών η ζωνών μετακίνησης η κυκλοφορίας.
  - γ) Τις συνθήκες μεταφοράς των διαφόρων υλικών.
  - δ) Την τακτική συντήρηση, τον έλεγχο πριν από την έναρξη της λειτουργίας και τον περιοδικό έλεγχο των εγκαταστάσεων και των μηχανικών διατάξεων, ώστε να αποφεύγονται οι ατέλειες που θα μπορούσαν να βλάψουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.
  - ε) Την οριοθέτηση και τη διευθέτηση των ζωνών αποθήκευσης και εναπόθεσης των διαφόρων υλικών, ειδικότερα εφόσον πρόκειται για επικίνδυνα υλικά η ουσίες.
  - στ) Τις συνθήκες αποκομιδής των επικίνδυνων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν.
  - ζ) Την αποθήκευση και τη διάθεση η την αποκομιδή των απορριμμάτων και των άχρηστων υλικών.
  - η) Την αναπροσαρμογή, ανάλογα με την πορεία των εργασιών στο εργοτάξιο, της πραγματικής διάρκειας για τα διάφορα είδη η στάδια εργασίας.
  - θ) Τη συνεργασία μεταξύ των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων
  - ι) Τις αλληλεπιδράσεις με δραστηριότητες εκμετάλλευσης στο χώρο μέσα η κοντά στον οποίο έχει εγκατασταθεί το εργοτάξιο.
2. Για να διαφυλάξουν την ασφάλεια και την υγεία στο εργοτάξιο, και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 7 του διατάγματος Π.Δ. 305 /96 οι εργολάβοι και υπεργολάβοι :
  - α) Λαμβάνουν μέτρα σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα iv του άρθρου 12 του ως άνω διατάγματος.
  - β) Λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις των συντονιστών για θέματα ασφαλείας και υγείας.

Να δοθεί προσοχή ώστε να αποφευχθούν κίνδυνοι όταν :

- α) Διενεργούνται πολλές εργασίες συγχρόνως υπό πίεση χρόνου για την τήρηση προθεσμιών, από το ίδιο η διαφορετικά συνεργεία μιας η περισσότερων επιχειρήσεων, με ποικίλους κινδύνους μεταβαλλόμενης φύσης και βαθμού, που αρκετά συχνά επηρεάζονται αρνητικά και από τις καιρικές μεταβολές και τις εδαφολογικές ιδιαιτερότητες, η αν υπάρχει μεγάλο ποσοστό απασχόλησης εκτάκτων και εποχιακών εργαζομένων, καθώς και εργαζομένων ξένης εθνικότητας με δυσκολίες συνεννόησης και κατανόησης των οδηγιών.
- β) Υπενθυμίζονται οι κυριότερες από τις γενικές αρχές πρόληψης που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 7 του Π.Δ. 17/96 :
- ☐ Αποφυγή των κινδύνων
  - ☐ Εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν
  - ☐ Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας κ. α.
  - ☐ Αντικατάσταση του επικίνδυνου από το μη επικίνδυνο η το ολιγότερο επικίνδυνο
  - ☐ Προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία
  - ☐ Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους
  - ☐ Προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
  - ☐ Προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις
  - ☐ Παροχή των καταλλήλων οδηγιών στους εργαζομένους.

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01201	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96 τροπ. με Π.Δ.159/99	
01202	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96 τροπ. με Π.Δ.159/99	
02102	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96 τροπ. με Π.Δ.159/99	
02103	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02105	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02106	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02107	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02205	Φ1.1	Π.Δ. 305/96	
02401	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81	
03103	Φ1.1, Φ2.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 778/80	

		Π.Δ. 22-12-33, ΦΕΚ 406/ Α/1933	
03201	Φ1.1, Φ2.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 778/80	
ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
03202	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 778/80	
03301	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03302	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03303	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03304	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03401	Φ1.1	Π.Δ. 305/96	

05302	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81	
07105	Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει ν' απέχουν τουλάχιστον 2 μ. καθ' ύψος από το δίκτυο της Δ.Ε.Η. Η ίδια απόσταση πρέπει να τηρείται περιμετρικά των αγωγών για τα κινητά μέρη των μηχανημάτων (γερανός, αντλία σκυροδετήματος, κλπ.)

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
07201	Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 95/78 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
07202	Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 95/78 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10102	όλες	Π.Δ. 85/91 Π.Δ. 176/2005 Π.Δ. 149/2006	
10103	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10105	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 396/94 Εγκύκλιος Υπ. Εργ. 1030329/03.07.95 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10203	όλες	Π.Δ. 70 ^α /88 τροπ. Π.Δ. 175/97 τροπ. Π.Δ. 159/99	
10207	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 395/94 τροπ. 89/99 (ΦΕΚ 94/Α/1999), τροπ. 304/2000 (ΦΕΚ	

		241/A/2000), τροπ. Π.Δ. 155/2004 (ΦΕΚ121/A/2004) Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
Υγιεινή και Ασφάλεια	όλες	Π.Δ. 397/94 Π.Δ. 1568/85 Π.Δ. 105/95 Π.Δ. 16/96 Συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ Νόμος 3850/2010, ΦΕΚ 84/A/2010	
Ασφαλής διέλευση Πεζών	όλες	Αποφ.ΚΥΑ 6952, ΦΕΚ 420/B/2011	
Σήμανση Εργοταξίου	όλες	Αποφ. ΔΜΕΟ/Ο/613, ΦΕΚ 905/B/2011	

ΤΜΗΜΑ Δ

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων για την ασφάλεια και την υγεία στο Εργοτάξιο, είναι απαραίτητη η σύνταξη ενός σχεδιαγράμματος της χωροθέτησης του Εργοταξίου. Λόγω της φύσης και της θέσης του έργου, η οργάνωση του εργοταξίου θα πρέπει να γίνει σε συνεργασία με τους δήμους, το ΥΠΕΚΑ και τους άλλους αρμόδιους φορείς. Ο Ανάδοχος Εργολάβος, με την εγκατάστασή του στο Εργοτάξιο θα πρέπει να καταθέσει σχεδιάγραμμα στο οποίο θα φαίνονται:

1 1. Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας

- Η πρόσβαση στο έργο θα γίνεται από το οδικό δίκτυο της περιοχής του έργου.

2 2. Δίοδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου

- Η διέλευση και παραμονή ατόμων στο χώρο του εργοταξίου απαγορεύεται, εκτός από το εξουσιοδοτημένο για την κατασκευή προσωπικό του έργου.

3 3. Χώροι εγκατάστασης του βασικού μηχανικού εξοπλισμού

- Τα βαριά εργαλεία ασφαλιζονται επί τόπου ενώ τα μικρότερα (εργαλεία χειρός, μικροσυσκευές κλπ.) αποθηκεύονται στους διαμορφωμένους χώρους αποθήκευσης με ευθύνη των εργατών που τα χρησιμοποιούν.

4 4. Χώροι αποθήκευσης

- Οι χώροι αποθήκευσης και στάθμευσης θα πρέπει να αφήνουν το απαραίτητο διάστημα μεταξύ τους, να είναι ασφαλώς περιφραγμένοι, να έχουν ελεγχόμενες προσβάσεις και να επιθεωρούνται καθημερινά από τον Εργοταξίαρχη ή από τον φύλακα του εργοταξίου και οι όποιες ζημιές θα αναφέρονται, θα καταγράφονται και θα επιδιορθώνονται αμέσως. Σε όλους τους χώρους αποθήκευσης θα πρέπει να υπάρχουν πινακίδες ασφάλειας και τηρούνται τα μέτρα πυροπροστασίας. Επί πλέον, οι χώροι αποθήκευσης των επικίνδυνων υλικών θα πρέπει να πληρούν ειδικά μέτρα ασφαλείας.

5 5. Χώροι συλλογής αχρήστων και επικίνδυνων υλικών (θα περιγράφεται και ο τρόπος αποκομιδής τους)

- Τα άχρηστα αντικείμενα, υπολείμματα υλικών, φθαρμένα υλικά, προϊόντα κατεδαφίσεων κ.λ.π. θα συλλέγονται σε ενοικιαζόμενο container. Το container θα απομακρύνεται κατά διαστήματα και θα αντικαθίσταται με άλλο κενό.

6 6. Χώροι υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών

- Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για τον ανεφοδιασμό των χώρων εργασίας με πόσιμο νερό και επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής και καθαριότητας και να προβλέψει κατάλληλους χώρους εργασίας του προσωπικού του υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες (ψύχος, βροχή, καύσωνας). Στο εργοτάξιο θα υπάρχει κουτί πρώτων βοηθειών. Η ιατρική κάλυψη των εκτάκτων περιστατικών θα γίνεται από το πλησιέστερο Νοσοκομείο .

7 7. Άλλα σημεία, χώροι ή ζώνες που απαιτούνται για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και των περαστικών.

- Θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για τη πρόσβαση στα υπάρχοντα καταστήματα για την ομαλή λειτουργία τους, καθώς και στις εισόδους των παρακείμενων κατοικιών. Θα πρέπει να προβλέπονται ασφαλείς διάδρομοι κίνησης πεζών. Τυχόν διακοπές σε δίκτυα κοινής ωφέλειας θα ανακοινώνονται έγκαιρα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς ΜΜΜ προκειμένου να μην παρεμποδίζεται η κυκλοφορία των οχημάτων, καθώς και για τη λήψη μέτρων που αφορούν τις αναγκαίες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις που θα απαιτηθούν προσωρινά.

8. Στο τμήμα αυτό ενσωματώνεται επίσης η μελέτη για την κατασκευή ικριωμάτων, εφόσον αντιμετωπίζεται περίπτωση κατά την οποία αυτά πρέπει να είναι ειδικής μορφής για τις ανάγκες εκτέλεσης των εργασιών, άλλης από αυτή που περιγράφεται στις ισχύουσες διατάξεις περί ικριωμάτων (π.δ. 778/80

και π.δ. 1073/81).

Εφόσον χρησιμοποιηθούν ικρίωματα, θα πρέπει αυτά να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν τυχαία. Τα δάπεδα εργασίας και τα στοιχεία πρόσβασης των ικριωμάτων πρέπει να έχουν τέτοια κατασκευή, διαστάσεις και προστατευτικά μέτρα και να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η πτώση προσώπων ή η έκθεσή τους σε πτώσεις αντικειμένων.

ΤΜΗΜΑ Ε

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ακολουθούν περιγραφές για τις ακόλουθες διαδικασίες ασφαλείας:

1. Διαδικασία Περιήφραξης
2. Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας
3. Διαδικασία Ενημέρωσης Προσωπικού σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας
4. Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας
5. Διαδικασία Χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας
6. Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων
7. Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης
8. Διαδικασία Διαχείρισης Ελαττωματικού Εξοπλισμού
9. Διαδικασία Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων
10. Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος
11. Διαδικασία Χρήσης Ανυψωτικών Μηχανημάτων και Γερανών
12. Διαδικασία Χειρισμού Επικίνδυνων Ουσιών.

Διαδικασία Περιήφραξης

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι η εξασφαλισθεί η εκτέλεση των εργασιών περιήφραξης σύμφωνα με τους ισχύοντες Ελληνικούς Κανονισμούς και πρότυπα ανάλογα με τις απαιτήσεις του έργου. Σχετική νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Απόφαση ΥΠΟΜΕΔΙ Αριθμ. ΔΜΕΟ/Ο/613/2011 (ΦΕΚ 905/Β') για περιήφραξη μεταξύ εργοταξίου και οδικής κυκλοφορίας.
- γ. ΚΥΑ ΠΕΚΑ και ΥΠΟΜΔΙ αριθμ. 6952/2011 (ΦΕΚ 420/Β) για την ασφαλή διέλευση των πεζών.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά όλες τις εργασίες περιήφραξης που εκτελούνται από τον εργολάβο και τους υπεργολάβους του έργου.

Περιγραφή Διαδικασίας

α. Επικίνδυνοι χώροι εργασίας

Όλοι οι χώροι όπου το προσωπικό είναι εκτεθειμένο σε κινδύνους (πτώση από υπερυψωμένες θέσεις εργασίας, επικίνδυνες εργασίες, ασταθή εδάφη, πτώση αντικειμένων κλπ) θα περιφράζονται κατάλληλα με κινητά φράγματα πριν από την έναρξη των εργασιών. Τα φράγματα μπορούν απομακρύνονται ή να αφαιρούνται εφ' όσον αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση άλλων εργασιών, θα επανεγκαθίστανται όμως αμέσως μετά το πέρας των εργασιών αυτών. Οι επικίνδυνοι χώροι εργασίας θα πρέπει να φυλάσσονται συνεχώς κατά την διάρκεια των εργασιών.

β. Χώροι φύλαξης και εγκατάστασης εξοπλισμού και υλικών

Όλα τα εργοτάξια, θέσεις εργασίας και χώροι στους οποίους:

φυλάσσεται εξοπλισμός μεγάλης αξίας

έχει γίνει εγκατάσταση μηχανολογικού ή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού

αποθηκεύονται τοξικά, εύφλεκτα και γενικά επικίνδυνα για την ασφάλεια και την υγεία υλικά

θα πρέπει να φυλάσσονται με μόνιμες περιφράξεις πριν από την έναρξη των εργασιών. Η περίφραξη θα πρέπει να είναι συνεχής και να διακόπτεται μόνο στα σημεία προσπέλασης το εργοταξίου. Μετά την εγκατάσταση της περίφραξης οι περικλειόμενοι χώροι θα επιθεωρούνται καθημερινά από τον Εργοταξιάρχη ή από τον φύλακα του εργοταξίου και οι όποιες ζημιές θα αναφέρονται, θα καταγράφονται και θα επιδιορθώνονται αμέσως.

Τύποι Περίφραξης

Μόνιμη περίφραξη, ύψους 1,80 μ, αποτελούμενη από γαλβανισμένο συρματόπλεγμα, στερεωμένο σε μεταλλικούς στύλους.

Μόνιμη περίφραξη, ύψους 1,80 μ, αποτελούμενη από αυλακωτά χαλύβδινα ελάσματα, στερεωμένα σε στύλους, πακτωμένους σε προκατασκευασμένα στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα, με φέρουσα ικανότητα σε πλευρικά φορτία 7kN/m.

Ελαφρό κινητό μεταλλικό εμπόδιο, σταθερό ή αναδιπλούμενο, που θα φέρει κεκλιμένες ερυθρόλευκες ρίγες και θα αναγράφει το όνομα του κυρίου του έργου ή του αναδόχου.

Ειδικότερες περιπτώσεις όπως προβλέπονται από τις διατάξεις.

Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας κατά την

Κατασκευή του Έργου

“ Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας ”

Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να εφοδιαστούν όλοι οι χώροι εργασίας του εργοταξίου με πινακίδες ασφαλείας, σύμφωνα με τα:

- α. ΠΔ422/79: “Περί συστήματος σηματοδότησεως ασφαλείας εις τους χώρους εργασίας”.
- β. ΠΔ105/95: “Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας ή / και υγείας την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ”.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους όπου πρέπει, σύμφωνα με το ΠΔ105/95, αρθ. 3, να αναρτηθούν “σιωπηλά” μηνύματα για τους εργαζόμενους, προκειμένου να τους:

1. Πληροφορούν για υφιστάμενες απαγορεύσεις που ισχύουν στον χώρο εργασίας τους.
2. Προειδοποιούν για ενδεχόμενους κινδύνους που υπάρχουν στον χώρο εργασίας τους.
3. Υπενθυμίζουν κάποια συγκεκριμένη υποχρέωσή τους.
4. Επισημαίνουν κάποιες σημαντικές πληροφορίες καθώς και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

Επίσης περιλαμβάνεται η σήμανση η προβλεπόμενη από τις ακόλουθες διατάξεις:

- α. Απόφαση ΥΠΟΜΕΔΙ Αριθμ. ΔΜΕΟ/Ο/613/2011 (ΦΕΚ 905/Β') για σήμανση εκτελουμένων έργων.
- β. ΚΥΑ ΠΕΚΑ και ΥΠΟΜΔΙ αριθμ. 6952/2011 (ΦΕΚ 420/Β) για την ασφαλή διέλευση των πεζών.

Περιγραφή Διαδικασίας

Πριν από την έναρξη των εργασιών σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας, εργοτάξιο ή κλειστή θέση εργασίας, πρέπει να εγκατασταθεί σύστημα πληροφόρησης, αποτελούμενο από πινακίδες ασφαλείας και επιφάνειες σημασμένες με ειδικά σχέδια και επιγραφές.

Ο Εργοταξιάρχης θα είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση του κατάλληλου σχεδίου έκτακτης ανάγκης που απαιτείται για την εκκένωση και πυρόσβεση του χώρου ευθύνης του, καθώς και για την διάσωση και παροχή πρώτων βοηθειών σε τραυματίες σε περίπτωση ατυχήματος. Ο Εργοταξιάρχης υποχρεούται επίσης να επιλέξει τις ενδεδειγμένες πινακίδες ασφαλείας και να μεριμνήσει για την ορθή τοποθέτησή τους.

Ο Εργοταξιάρχης θα φροντίζει να επιθεωρούνται οι πινακίδες ασφαλείας καθημερινά και θα μεριμνά για την άμεση αποκατάσταση ή αντικατάσταση όσων πινακίδων έχουν υποστεί ζημιές.

Σήματα Ασφαλείας

Ακολουθεί κατάλογος των σημάτων ασφαλείας ανά τύπο σήματος.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Γενικά χαρακτηριστικά:

1. Κυκλικό σχήμα.

- Μαύρο εικονοσύμβολο σε λευκό φόντο με κόκκινη περίμετρο και γραμμή που κατεβαίνει από αριστερά προς τα δεξιά υπό γωνία 45°.
- Το κόκκινο καλύπτει τουλάχιστον το 35% της επιφάνειας της πινακίδας.

ΣΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Γενικά χαρακτηριστικά:

- Κυκλικό σχήμα.
- Λευκό σύμβολο σε μπλε φόντο.
- Το μπλε καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Υποχρεωτική προστασία των ποδιών

Υποχρεωτική προστασία των χεριών

Υποχρεωτική προστασία του σώματος

Υποχρεωτική προστασία του προσώπου

Υποχρεωτική ατομική προστασία από πτώσεις

Υποχρεωτική διάβαση πεζών

Γενική υποχρέωση (συνοδευόμενη ενδεχομένως από πρόσθετη πινακίδα)

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Γενικά χαρακτηριστικά:

1. Τριγωνικό σχήμα.
2. Μαύρο εικονοσύμβολο σε κίτρινο φόντο με μαύρο περίγραμμα.
3. Το κίτρινο φόντο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Εύφλεκτες ύλες ή και υψηλή θερμοκρασία
[Ελλείψει ειδικής πινακίδας για υψηλή θερμοκρασία]

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Διαβρωτικές ύλες

Ραδιενεργά υλικά

Αιωρούμενα φορτία

Οχήματα διακίνησης φορτίων

Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας

Γενικός κίνδυνος

Ακτινοβολία λέιζερ

Αναφλέξιμες ύλες

Μη ιονίζουσες ακτινοβολίες

Ισχυρό μαγνητικό πεδίο

Κίνδυνος παραπατήματος

Κίνδυνος πτώσης

Βιολογικός κίνδυνος

Χαμηλή θερμοκρασία

Βλαβερές ή ερεθιστικές ύλες
(Το φόντο της πινακίδας αυτής
μπορεί, κατ' εξαίρεση, να είναι
πορτοκαλί χρώματος εάν το
χρώμα αυτό δικαιολογείται σε
σχέση με άλλη υφιστάμενη
πινακίδα οδικής κυκλοφορίας.)

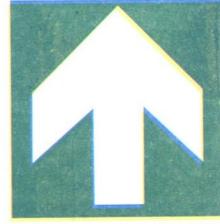
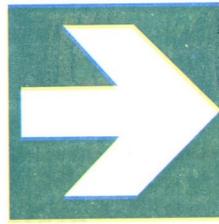
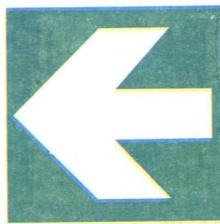
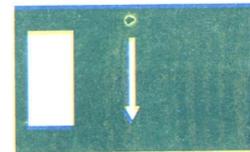
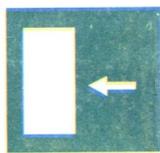
ΣΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ Η ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Γενικά χαρακτηριστικά:

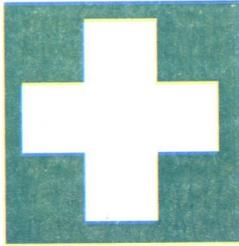
1. Ορθογώνιο ή τετραγωνικό σχήμα.
2. Λευκό σύμβολο σε πράσινο φόντο.
3. Το πράσινο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Οδός/Εξοδος κινδύνου

Κατεύθυνση που πρέπει ν' ακολουθηθεί
(ενδεικτικά σήματα επιπέδων των παρακάτω πινακίδων)

Πρώτες βοήθειες

Φορείο

Θάλαμος καταιονισμού ασφαλείας

Πλύση ματιών

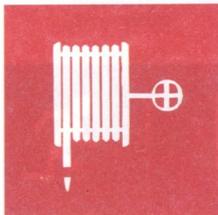

Τηλέφωνο για διάσωση και πρώτες βοήθειες

ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Γενικά χαρακτηριστικά:

1. Ορθογώνιο ή τετράγωνο σχήμα.
2. Λευκό σύμβολο σε κόκκινο φόντο.
3. Το κόκκινο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Πυροσβεστική μάνικα

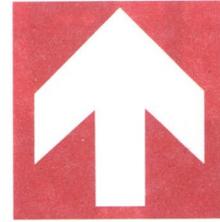
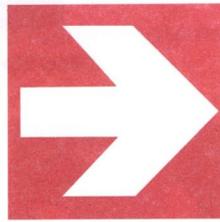
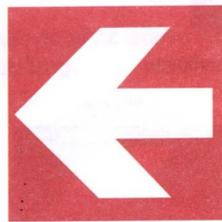
Σκάλα

Πυροσβεστήρας

Τηλέφωνο για την καταπολέμηση πυρκαγιών

Κατεύθυνση που πρέπει ν' ακολουθήσει
(ενδεικτικά σήματα επιπλέον των παραπάνω πινακίδων)

Διαδικασίες Ασφάλειας εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου

“Διαδικασία Ενημέρωσης Προσωπικού σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας”

Διαδικασία Ενημέρωσης των Εργαζομένων σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας

Σκοπός

Η εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα ασφαλούς εργασίας και η επικοινωνία μεταξύ του κατώτερου προσωπικού (βοηθοί, εργάτες, τεχνικοί) και της διεύθυνσης σε κάθε εργοτάξιο προς όφελος της ασφάλειας, ποιότητας και παραγωγικότητας του έργου.

- α. ΠΔ1073/81: “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού”.
- β. Ν1568/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- γ. ΠΔ16/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
- δ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- ε. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
- στ. ΠΔ159/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “ Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ” και του ΠΔ70α/88:”Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμιάντο κατά την εργασία”(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)”.
ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αναφέρεται σε όλα τα εργοτάξια και συνεργεία του εργολάβου.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο: “Αναφορά ενημέρωσης των Εργαζομένων σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας”.

Περιγραφή της διαδικασίας

Οι ενημερώσεις των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας της εργασίας θα λαμβάνουν χώρο σε τακτά χρονικά διαστήματα και το αργότερο κάθε τρεις εβδομάδες. Σε αυτές θα συμμετέχουν:

- οι μηχανικοί του εργοταξίου,
- ο Εργοδηγός
- όλο το προσωπικό του εργοταξίου.

Τα θέματα θα επιλέγονται από τον Εργοταξίαρχο ή τον Μηχανικό Εργοταξίου, αλλά επιπρόσθετα θα μπορούν να συζητηθούν και άλλα τρέχοντα θέματα ασφαλείας τα οποία θα μπορούν να παρουσιαστούν στις ενημερώσεις.

Τα πρακτικά των ενημερώσεων πρέπει να καταγράφονται σε ειδικό φυλλάδιο που θα ονομάζεται: “Αναφορά ενημέρωσης των εργαζομένων σε θέματα ασφαλείας της εργασίας” και να υπογράφεται από

Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου

“Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας”

Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι η εκπαίδευση του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση του υπάρχοντος προσωπικού σε θέματα ασφάλειας. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. Ν1568/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- β. ΠΔ16/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
- γ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- δ. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
- στ. ΠΔ159/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “ Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ” και του ΠΔ70α/88:”Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμιάντο κατά την εργασία”(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)”.
- ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά στο προσωπικό του εργολάβου και των υπεργολάβων του.

Ειδικές Απαιτήσεις

Στο νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό δίδεται ειδικό εγχειρίδιο με τίτλο: “Γενικές Οδηγίες Ασφάλειας και Υγιεινής της Εργασίας”. Όσοι παραλαμβάνουν το εγχειρίδιο, υπογράφουν στην πρώτη σελίδα την βεβαίωση παραλαβής, η οποία αποστέλλεται στο τμήμα Προσωπικού και αντίγραφό του φυλάσσεται στο Εργοτάξιο.

Όσοι παρακολουθούν την συνεχιζόμενη εκπαίδευση καταγράφονται στο ειδικό έντυπο “Κατάσταση Εκπαιδευθέντων”. Τα ονόματα, οι ειδικότητες και η υπογραφή όλων των εκπαιδευθέντων καταγράφεται στην “Κατάσταση Εκπαιδευθέντων”.

Περιγραφή διαδικασίας

- α. Εκπαίδευση νεοπροσληθέντων: Η εκπαίδευση του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:
  - Τις ευθύνες του προσωπικού κατά την ισχύουσα νομοθεσία
  - Την αναφορά και διάθεση ανασφαλών συνθηκών στο εργοτάξιο
  - Πληροφορίες και υποδείξεις για την χρήση μέσων ατομικής προστασίας της κεφαλής, των οφθαλμών, των αυτιών, του προσώπου, του αναπνευστικού, των χεριών κλπ.
  - Οδηγίες για την χρήση ζων ασφαλείας και σχοινιών διάσωσης

- ▣ Μαθήματα ευταξίας
- ▣ Οδηγίες σχετικές με την πυροπροστασία
- ▣ Οδηγίες για τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος
- ▣ Οδηγίες για την διακίνηση υλικών και την ανάρτηση φορτίων
- ▣ Οδηγίες για την ασφάλεια από ηλεκτρικούς κινδύνους
- ▣ Απαιτήσεις και διαδικασίες ειδικών έργων και κατασκευών
- ▣ Οδηγίες για την κυκλοφορία στους χώρους εργασίας
- ▣ Οδηγίες και συστάσεις για την χρήση κλιμάκων
- ▣ Οδηγίες και συστάσεις για την χρήση εργαλείων

Η εκπαίδευση θα λαμβάνει χώρα τις ίδιες πάντα ώρες, όποτε προσλαμβάνονται οι νέοι εργαζόμενοι, και θα πραγματοποιείται με μέριμνα του Εργοταξιάρχη.

- β. Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση θα λαμβάνει χώρα στο εργοτάξιο όποτε απαιτείται. Ο ακόλουθος κατάλογος θεμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, στον οποίο μπορούν να προστεθούν όσα θέματα θεωρηθούν απαραίτητα είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός:

- ▣ Πρώτες βοήθειες
- ▣ Πυρασφάλεια – πυρόσβεση
- ▣ Σχέδιο έκτακτης ανάγκης
- ▣ Ασφαλής ανάρτηση
- ▣ Ασφαλής χρήση ικριωμάτων
- ▣ Ασφάλεια στις συγκολλήσεις
- ▣ Χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας.

(υπόδειγμα εντύπου)

Γενικές Οδηγίες Ασφάλειας και Υγιεινής της Εργασίας

1. Γενικοί Κανόνες Ασφαλείας

- ▣ Να εφαρμόζετε τους κανόνες Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και να υπακούτε στις εντολές των υπευθύνων.
- ▣ Να ακολουθείτε πιστά τα σήματα των πινακίδων ασφαλείας.
- ▣ Να τηρείτε τις διατάξεις των διαδικασιών ασφαλείας που υπάρχουν στην εργασία σας. Να διαλέγετε και να εφαρμόζετε ασφαλής μεθόδους εργασίας, παίρνοντας τις απαραίτητες προφυλάξεις για τον εαυτό σας και τους άλλους.
- ▣ Ρωτήστε τον προϊστάμενό σας εάν δεν γνωρίζετε ποιος είναι ο ασφαλής τρόπος εργασίας ή εάν δεν καταλαβαίνετε τις οδηγίες εργασίας.
- ▣ Η άγνοια του ασφαλούς τρόπου εργασίας δεν σας δικαιολογεί σε περίπτωση παράληψής του.
- ▣ Να διαλέγετε τα σωστά εργαλεία κάθε φορά.
- ▣ Πριν αρχίσετε οποιαδήποτε εργασία σκεφθείτε τους πιθανούς κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτεθείτε εσείς και οι συνάδελφοί σας.
- ▣ Φροντίστε για την ασφάλεια του διπλανού σας όπως θα θέλατε να φροντίζει εκείνος για εσάς.
- ▣ Πριν αρχίσετε μια εργασία βεβαιωθείτε ότι ξέρετε τι ακριβώς θα κάνετε, ότι έχετε τα κατάλληλα εργαλεία και ότι διαθέτετε τις απαραίτητες γνώσεις και σωματικές δυνάμεις για την εκτέλεσή της.
- ▣ Μην ριψοκινδυνεύετε και μην εκθέτετε τον εαυτό σας και τους άλλους σε κίνδυνο.
- ▣ Μην αναπαύεστε σε επικίνδυνους χώρους.
- ▣ Φρόντιζε να αναπαύεστε αρκετά. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση για ασφαλή εργασία.
- ▣ Μην καταναλώνετε οινόπνευματώδη ποτά κατά την διάρκεια της εργασίας σας.
- ▣ Μην εισέρχεστε και μην παραμένετε στον χώρο εργασίας σας και βεβαίως μην εργάζεστε εάν είστε μεθυσμένοι.
- ▣ Μην παρενοχλείτε, μετατοπίζετε, αφαιρείτε ή καταστρέφετε εγκαταστάσεις χωρίς την άδεια του προϊσταμένου σας.
- ▣ Μην παρεμποδίζετε την εφαρμογή των μεθόδων πρόληψης ατυχημάτων και υγιεινής εργασίας.
- ▣ Να χρησιμοποιείτε πάντα τα Μέσα Ατομικής Προστασίας που προβλέπονται για την εργασία σας.
- ▣ Μην έχετε την πλάτη σας γυρισμένη προς το κενό όταν τραβάτε βαρύ φορτίο.

- ▣ Μην στέκεστε κάτω από κρεμασμένα φορτία ή κοντά σε τεντωμένα σχοινιά ή συρματόσχοινα.
2. Κυκλοφορία στους Χώρους Εργασίας
- ▣ Να χρησιμοποιείτε τα προβλεπόμενα ασφαλή μέσα πρόσβασης ή εξόδου.
  - ▣ Να ακολουθείτε πιστά τις σημάνσεις κυκλοφορίας στον χώρο της εργασίας σας.
  - ▣ Απαγορεύεται να επιβιβάζετε σε οχήματα και γενικά σε οποιοδήποτε μηχάνημα δεν έχει μελετηθεί και κατασκευασθεί για την μεταφορά ανθρώπων.
  - ▣ Φροντίστε να παραμένουν ελεύθεροι από αντικείμενα, εργαλεία, υλικά και άλλα εμπόδια οι διάδρομοι κυκλοφορίας.
  - ▣ Αφήνετε διαδρόμους μεταξύ αποθηκευτικών υλικών, ώστε να διευκολυνθεί το έργο της επέμβασης σε περίπτωση πυρκαγιάς.
3. Δάπεδα – Σκάλες - Σκαλωσιές και Περιβάλλον.
- ▣ Προσέξτε τα ολισθηρά δάπεδα.
  - ▣ Προσέξτε τις ανωμαλίες στα δάπεδα.
  - ▣ Προσέξτε τα διερχόμενα καλώδια στο δάπεδο.
  - ▣ Προσέξτε πάντα τις σκάλες και τις σκαλωσιές.
  - ▣ Μην χρησιμοποιείτε σκάλες που δεν είναι σε καλή κατάσταση.
  - ▣ βεβαιωθείτε ότι ο φωτισμός είναι επαρκής για την άνετη εργασία σας.
  - ▣ βεβαιωθείτε ότι η θερμοκρασία είναι κατάλληλη για εργασία.
4. Χρήση Εργαλείων
- α. Γενικά
- ▣ Να φυλάτε τα εργαλεία σε ασφαλείς θέσεις.
  - ▣ Μην χρησιμοποιείτε εργαλεία που δεν είναι σε καλή κατάσταση.
  - ▣ Να χρησιμοποιείτε πάντα το κατάλληλο εργαλείο για κάθε δουλειά.
  - ▣ Μην εγκαταλείπετε εργαλεία ενώ ακόμα λειτουργούν.
  - ▣ Μην χρησιμοποιείτε εργαλεία για άλλο σκοπό από εκείνον που έχουν μελετηθεί και κατασκευασθεί.
  - ▣ Να συντηρείτε τα εργαλεία σας σωστά και τακτικά.
- β. Ηλεκτροκίνητα ή βενζινοκίνητα εργαλεία
- ▣ Να κρατάτε πάντα γερά τα περιστροφικά εργαλεία χειρός για να μην σας ξεφύγουν από το χέρι.
  - ▣ Ελέγξτε τα εργαλεία διάτρησης και κοπής ώστε να μην ξεπεράσουν τον προορισμό τους
  - ▣ Όταν χρησιμοποιείτε ηλεκτροκίνητο κόφτη ή τροχό (σβουράκι), προστατέψτε τον εαυτό σας και τους άλλους από τα εκτοξευόμενα σωματίδια.

- ▣ Μην χρησιμοποιείτε βενζινοκίνητα εργαλεία, ή άλλα εργαλεία που παράγουν εξωτερικούς σπινθήρες, κοντά σε δασικές εκτάσεις κατά τους θερμούς μήνες. Ενδέχεται να προξενήσετε πυρκαγιά.

5. Ηλεκτρομηχανολογικά

- ▣ Μην αγγίζετε ηλεκτροφόρα καλώδια ή στοιχεία οποιαδήποτε τάση και αν έχουν.
- ▣ Μην εγκαταλείπετε μηχανήματα ενώ ακόμα λειτουργούν.
- ▣ Μην επεμβαίνετε σε χειριστήρια, μηχανήματα, σωληνώσεις, ηλεκτρικά δίκτυα ή άλλες συσκευές εφόσον δεν έχετε εντολή για την συντήρηση ή επισκευή τους.
- ▣ Μην χρησιμοποιείτε μηχανήματα και συσκευές για άλλο σκοπό από εκείνον που έχουν μελετηθεί και κατασκευασθεί.
- ▣ Μην εργάζεστε σε εγκαταστάσεις υπό τάση εάν δεν έχετε νόμιμη άδεια.

6. Ασφάλεια Έναντι Πυρκαγιών

- ▣ Μην καπνίζετε σε χώρους ή εγκαταστάσεις επικίνδυνες για έκρηξη ή πυρκαγιά.
- ▣ Μην χρησιμοποιείτε μηχανές ή εργαλεία που προκαλούν σπινθήρες σε χώρους ή εγκαταστάσεις επικίνδυνες για έκρηξη ή πυρκαγιά.
- ▣ Μην χρησιμοποιείτε φωτιές για προσωπική εξυπηρέτηση.
- ▣ Μάθετε που μπορεί να εκδηλωθεί πυρκαγιά στον χώρο εργασίας σας.
- ▣ Μάθετε που βρίσκονται οι πυροσβεστήρες, πως λειτουργούν και τι είδους φωτιές σβήνουν.

7. Ηλεκτροσυγκολλήσεις – Οξυγονοκολλήσεις

- ▣ Μην προβαίνετε σε συγκολλήσεις σε χώρο στον οποίο εργάζονται και άλλα άτομα.
- ▣ Οι αναθυμιάσεις των συγκολλήσεων βλάπτουν το αναπνευστικό σας σύστημα. Χρησιμοποιείτε μάσκα για να προστατευθείτε.
- ▣ Προσέξτε την στεγανοποίηση των αερίων συγκόλλησης. Μπορούν να αναφλεγούν και να προκαλέσουν πυρκαγιά.

(υπόδειγμα εντύπου)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ ΟΔΗΓΙΩΝ

Ο-Η υπογεγραμμένος-η ..... του
..... βεβαιώνω ότι μου ανεγνώσθη – παρέλαβα σήμερα
..... φυλλάδιο γενικών οδηγιών Ασφάλειας και Υγιεινής Εργασίας.

Ο / Η βέβαιών –ούσα

**Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“ Διαδικασία Χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας ”

Διαδικασία χρήσης μέσων ατομικής προστασίας

Σκοπός

ΝΑ εξασφαλισθεί η ορθή χρήση του κατάλληλου ατομικού εξοπλισμού ασφαλείας, σύμφωνα με τους Ελληνικούς κανονισμούς και πρότυπα. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Ν1430/84: "Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας "που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία"".
- γ. ΥΑ Β4373/1205/1993: "Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας".
- δ. ΠΔ395/94: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ".
- ε. ΠΔ89/99: "Τροποποίηση του ΠΔ395/94: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ", σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου".
- στ. ΠΔ304/00: "Τροποποίηση του ΠΔ395/94: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ", όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ 89/99: "Τροποποίηση του ΠΔ395/94 σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου""
- ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες του έργου που απαιτούν χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία. Η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για όλους, από την στιγμή της εισόδου στο εργοτάξιο μέχρι την αποχώρησή τους από αυτό, ανεξάρτητα από την ιδιότητά τους και τους λόγους της παρουσίας τους στο έργο.

Περιγραφή διαδικασίας

1. Υποχρεώσεις του προσωπικού του Εργολάβου

Με την πρόσληψή του από τον εργολάβο, ο εργαζόμενος παραλαμβάνει τα βασικά είδη ατομικής προστασίας (κράνος, φόρμα, παπούτσια ασφαλείας) ανάλογα με το είδος της εργασίας που θα εκτελέσει. Ο εργαζόμενος υπογράφει χρεωστικό και είναι υπεύθυνος για το χορηγούμενο υλικό. Τα φθαρμένα και ακατάλληλα ΜΑΠ αντικαθίστανται από τον Εργοταξίαρχο με την προσκόμιση του φθαρμένου – ακατάλληλου υλικού.

2. Υποχρεώσεις του προσωπικού των Υπεργολάβων

Το προσωπικό των υπεργολάβων που εργάζεται στα εργοτάξια, πρέπει, με μέριμνα των υπεργολάβων, να είναι εφοδιασμένοι με όλων των απαραίτητων ΜΑΠ.

3. Υποχρεώσεις για επισκέπτες

Το εργοτάξιο θα διαθέτει ικανή ποσότητα ΜΑΠ σε καλή κατάσταση για τους επισκέπτες. Σε περίπτωση προγραμματισμένης επίσκεψης πολλών ατόμων, ο Εργοταξίαρχος θα προμηθεύεται εγκαίρως τα πρόσθετα ΜΑΠ. Μετά από το πέρας της επίσκεψης, τα υπόψη υλικά πρέπει να επιστρέφονται στις αποθήκες.

Ενδεικτικός Κατάλογος Μέσων Ατομικής Προστασίας

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΕΦΑΛΗΣ			
1.	Κράνος προστασίας για την βιομηχανία	3.	Μάλλινο κάλυμμα κεφαλής για προστασία από το κρύο
2.	Κράνος αμμοβολής	4.	κάλυμμα κεφαλής για βαφή
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ			
1.	Διαφανής παρωπίδα	3.	Προσωπίδα ηλεκτροσυγκόλλησης
2.	Προσωπίδα από συρμάτινο πλέγμα		
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΑΚΟΗΣ			
1.	Σφαιρίδια και βύσματα για αυτά	4.	Ωτοασπίδες που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη
2.	Ωτοασπίδες που καλύπτουν πλήρως το πτερύγιο του αυτιού	5.	Προστατευτικά μέσα κατά του θορύβου εξοπλισμένα με συσκευές ενδοεπικοινωνίας
3.	Ωτοασπίδες με δέκτη για βρόγχο επαγωγής χαμηλής συχνότητας		
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ			
1.	Γυαλιά ηλεκτροσυγκόλλησης	4.	Γυαλιά προστασίας από εκτόξευση σωματιδίων
2.	Γυαλιά βοηθού συγκολλητή	5.	Γυαλιά προστασίας από ακτινοβολία

3.	Γυαλιά προστασίας από χημικά	6.	Γυαλιά επισκεπτών
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ			
1.	Απλή μάσκα	4.	Αναπνευστικό κάλυμμα κεφαλής
2.	Μάσκα με φίλτρο για το μισό πρόσωπο	5.	Πλήρης αναπνευστική συσκευή
3.	Μάσκα με φίλτρο για το ολόκληρο το πρόσωπο		
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ			
1.	Γάντια γενικής χρήσης	5.	Μάλλινα γάντια για προστασία από το κρύο
2.	Γάντια γενικής χρήσης, ενισχυμένα	6.	Γάντια κατά των χημικών προσβολών
3.	Γάντια γεωτρυπανιστών	7.	Γάντια κατά των φυσικών προσβολών (διατρήσεις, κοψίματα κλπ)
4.	Σιδηρόπλεκτα γάντια ηλεκτροσυγκόλλησης	8.	Γάντια ηλεκτρολόγους για προστασία από την θερμότητα
	Μανίκια ηλεκτροσυγκόλλησης.		
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ			
1.	Υποδήματα ασφαλείας γενικής χρήσης.	7.	Υποδήματα και καλύπτρες μπότων για προστασία από ηλεκτροστατικά φορτία.
2.	Υποδήματα με συμπληρωματική προστασία του άκρου του ποδιού.	8.	Υποδήματα και καλύπτρες μπότων με σόλες ανθεκτικές στην θερμοκρασία.
3.	Ελαστικές μπότες ασφαλείας.	9.	Υποδήματα και καλύπτρες μπότων για προστασία από κραδασμούς.
4.	Υποδήματα και καλύπτρες μπότων με ηλεκτρική μόνωση.	10.	Μπότες προστασίας από τις αλυσίδες των αλυσοπρίονων.
5.	Επιγονατίδες	11.	Γκέτες
6.	Βιδωτά καρφιά για πάγο, χιόνι κλπ.	12.	Αφαιρετές σόλες κατά της θερμότητας, της διάτρησης ή της εφίδρωσης.
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ			
1.	Ενδυμασίες προστασίας τύπου “ασφαλείας”	9.	Ενδυμασία προστασίας από την θερμότητα
2.	Ενδυμασία προστασίας από μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα κλπ)	10.	Ενδυμασία προστασίας από το ψύχος

3.	Μανίκια ηλεκτροσυγκόλλησης	11.	Ενδυμασίες και εξαρτήματα με φθορίζουσα επισήμανση
4.	Ενδυμασία προστασίας από χημικούς κινδύνους	12.	Ενδυμασία προστασίας από τα αέρια
5.	Ενδυμασία προστασίας από βιολογικούς κινδύνους	13.	Ενδυμασία προστασίας για βαφή.
6.	Ενδυμασία προστασίας από την ραδιενεργή μόλυνση	14.	Ενδυμασία προστασίας αμμοβολής.
7.	Ενδυμασία προστασίας από εκσφενδονίσεις λιωμένων μετάλλων και από την υπέρυθη ακτινοβολία.	15.	Κρέμες προστασίας και αλοιφές για την προστασία του δέρματος
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
1.	Εξοπλισμός προστασίας από πτώσεις	5.	Σύστημα συγκράτησης σώματος
2.	Εξοπλισμός “αντιπτωτικού τύπου”	6.	Τάπητας ηλεκτρολόγου
3.	Εξοπλισμός προστασίας από πτώσεις.	7.	Λάμπα
4.	Εξοπλισμός με φρένο “απορρόφησης της κινητικής ενέργειας”	8.	Ζώνη για προστασία μέσης

**Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“ Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων ”

Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να εξασφαλισθεί ότι οι απαιτούμενοι φορητοί και σταθεροί πυροσβεστήρες που προβλέπονται από τους Ελληνικούς Κανονισμούς θα είναι διαθέσιμοι σε περίπτωση πυρκαγιάς. Βασική σχετική νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Ν1568/85: "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
- γ. ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".

- δ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- ε. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”
- στ. ΠΔ159/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “ Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ” και του ΠΔ70α/88:”Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία”(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)”.
- ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις εγκαταστάσεις, εργοτάξια και θέσεις εργασίας του έργου και τους Υπεργολάβους του, και καλύπτει όλα τα μεγέθη και τύπους πυροσβεστικών μέσων.

Ειδικές Απαιτήσεις

Το έντυπο που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής είναι το “Φύλλο Επιθεώρησης Πυροσβεστικών Μέσων”.

Η πυρόσβεση στο εργοτάξιο βασίζεται στην χρήση φορητών πυροσβεστήρων των παρακάτω τύπων:

- ▣ Ξηράς κόνεως (3, 6, 9 και 12 χλγ).
- ▣ Διοξειδίου του άνθρακα (6 χλγ)
- ▣ Αέρα – αφρού (6, 10 χλγ)

Σημείωση:

Η παραγωγή και εισαγωγή των halons (αλογονομένοι υδρογονάνθρακες) έχει παύσει από την 31/12/1993 λόγω του μεγάλου δυναμικού καταστροφής του όζοντος που διαθέτουν.

Περιγραφή διαδικασίας

Κάθε εργοτάξιο, με ευθύνη του Εργοταξιάρχη και σύμφωνα με τις υποδείξεις του, υποχρεούται να συντάσσει Σχέδιο Πυρασφάλειας στο οποίο συμπεριλαμβάνονται:

- ▣ Ο αριθμός, ο τύπος και η θέση των φορητών πυροσβεστήρων.
- ▣ Τα δίκτυα νερού.
- ▣ Οι έξοδοι διαφυγής
- ▣ Τα μέτρα πυροπροστασίας.

▣ Οι ομάδες πυρασφάλειας και τα καθήκοντά τους.

Όλοι οι τύποι των πυροσβεστικών μέσων θα πρέπει να επιθεωρούνται περιοδικά, για να βεβαιώνεται ότι είναι διαθέσιμοι και έτοιμοι για λειτουργία σε περίπτωση που θα χρειαστούν. Η συχνότητα, ο τύπος επιθεώρησης και το άτομο που θα ορισθεί υπεύθυνο επιθεώρησης των πυροσβεστικών μέσων, καθορίζονται στον πίνακα επιθεώρησης ανάλογα με την κατηγορία του κάθε πυροσβεστήρα και τον τύπο του πυροσβεστικού παράγοντα.

Ο προμηθευτής των πυροσβεστικών μέσων είναι υπεύθυνος για λεπτομερείς επιθεωρήσεις των πυροσβεστήρων, των ελέγχων και των δοκιμών τους. Εάν από τους ελέγχους διαπιστωθεί κάποιο ελάττωμα, παράβαση, φθορά ή δυσλειτουργία ή αν ο πυροσβεστήρας έχει ήδη χρησιμοποιηθεί, ο εν λόγω πυροσβεστήρας θα στέλνεται για αναγόμωση ή/και αντικατάσταση με ευθύνη του Εργοταξίαρχη.

Σχέδιο Επιθεώρησης Πυροσβεστήρων

ΤΥΠΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ		ΑΠΛΗ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ	ΓΟΜΩΣΗ - ΑΝΑΓΟΜΩΣΗ	ΔΟΚΙΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΔΟΚΙΜΗ ΑΝΤΟΧΗΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΘΕ	Παράδοση	Ξηράς σκόνης CO2 αφρού		Ξηράς σκόνης CO2 αφρού	Ξηράς σκόνης CO2 αφρού	Ξηράς σκόνης CO2 αφρού
	2 μήνες	Ξηράς σκόνης CO2 αφρού	CO2			
	6 μήνες			Ξηράς σκόνης CO2 αφρού		
	1 έτος				αφρού	
	4 έτη	4 έτη			CO2	CO2
	5 έτη	5 έτη			CO2	CO2 αφρού
	15 έτη	15 έτη				αφρού
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ		ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ:			

Τύποι πυροσβεστήρων και κατηγορίες πυρκαγιών

Επισήμανση καταλληλότητας στον Πυροσβεστήρα	Τύπος Πυροσβεστήρα	Σύμβολο	Κατηγορία Πυρκαγιάς
A	Νερού, αφρού, ξηράς σκόνης (υπό προϋποθέσεις) και αντλιοφόρος κάδος.	A	Πυρκαγιές κοινών υλικών που αφήνουν υπολείμματα στάχτης (ξύλο, χαρτί, ύφασμα, κλπ)
B	Ξηράς σκόνης, αφρού, ομίχλης νερού και CO ₂	B	Πυρκαγιές από υγρά και υδροποιημένα στερεά (λάδια, βενζίνες, μπογιές, κλπ)
C	Ξηράς σκόνης και CO ₂	C	Πυρκαγιές από αέρια καύσιμα (μεθάνιο, ασετιλίνη κλπ)
D	Ξηράς σκόνης ειδικής για μέταλλα.	D	Πυρκαγιές από αναφλέξιμα μέταλλα (Νάτριο, Κάλιο, Μαγνήσιο κλπ)

Σημείωση: Η κατηγορία E που αφορούσε ηλεκτρικές πυρκαγιές καταργήθηκε από το πρότυπο της CEN, EN 2Q1992, σχετικά με την περιγραφή και κατάταξη πυρκαγιών.

**Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“ Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης ”

Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι η εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων Ασφάλειας και Υγιεινής σύμφωνα με τους Ελληνικούς Νόμους και διαδικασίες της εταιρίας με την χρήση της διαδικασίας σαν έσχατο μέτρο για την προστασία των μη συμμορφουμένων με τους κανόνες αυτούς και των λοιπών συνεργατών ή υφιστάμενων τους.

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού".
- β. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- γ. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ159/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: " Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" και του ΠΔ70α/88:"Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία"(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)".
- στ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά σε όλους τους εργαζόμενους στα έργα του εργολάβου, είτε πρόκειται για δικό του προσωπικό είτε για προσωπικό των υπεργολάβων του.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο "Επίπληξη" το οποίο υπογράφεται από τον εργαζόμενο και αποστέλλεται στον Τεχνικό Διευθυντή και στο Τμήμα Προσωπικού ή στον Υπεργολάβο.

Περιγραφή διαδικασίας

Εντεταλμένοι δια την χρήση της διαδικασίας είναι οι Εργοταξίαρχες, οι Διευθυντές Τμημάτων και ο Γενικός Διευθυντής.

Εάν παρά την σχετική εκπαίδευση και οδηγίες σε οποιοδήποτε πρόσωπο, αυτό παρατηρηθεί να μην ακολουθεί τους κανόνες Ασφάλειας και υγιεινής Εργασίας που έχουν τεθεί σύμφωνα με τους Ελληνικούς Νόμους και διαδικασίες της εταιρίας, θα του δοθεί γραπτή επίπληξη.

- α. Για το προσωπικό του Εργολάβου: Εάν το ίδιο πρόσωπο παραλάβει δύο επιπλήξεις η εταιρία έχει το δικαίωμα απόλυσής του. Προς τούτο για να ενεργοποιηθούν την διαδικασία, ο Εργοταξίαρχης συμπληρώνει το έντυπο και το αποστέλλει στον Τεχνικό Διευθυντή και στο Τμήμα Προσωπικού.
- β. Για το προσωπικό των Υπεργολάβων: Αν η παράβαση των κανόνων Ασφάλειας και Υγιεινής Εργασίας πραγματοποιηθεί από πρόσωπο εργαζόμενο για τους υπεργολάβους, η επίδοση της επίπληξης γίνεται από τον Εργοταξίαρχη. Σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης των κανόνων από το ίδιο άτομο, ο Εργοταξίαρχης πρέπει να δώσει εντολή στους φύλακες για να μην του επιτρέψουν την είσοδο στο Εργοτάξιο του. Ταυτόχρονα ειδοποιεί όλους τους υπόλοιπους Υπεργολάβους για την πιθανή μετάθεση του εργαζομένου από τον Υπεργολάβο.

(υπόδειγμα εντύπου)

Κ ..... γνωρίζουμε ότι δεν εφαρμόζετε τους κανόνες Ασφάλειας και Υγιεινής της εργασίας που βασίζονται στους Νόμους του Ελληνικού Κράτους, τις Διαδικασίες της Εταιρίας μας και τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης γενικώς και για τους οποίους έχετε ενημερωθεί και εκπαιδευθεί. Ως εκ τούτου, δια της παρούσης σας απευθύνουμε

ΕΠΙΠΛΗΞΗ

Επειδή στις ..... και ώρα ..... στο Εργοτάξιο .....
.....
.....
.....
.....
.....

και σας πληροφορούμε ότι τυχόν επανάληψη της παραβίασης των κανόνων Ασφάλειας και Υγιεινής θα μας αναγκάσει να ζητήσουμε την παύση της συνεργασίας σας με την Εταιρία μας.

Ο Εργοταξιάρχης

Έλαβε γνώση
“όνομα”

Επιδόθηκε από
“όνομα”

Ημ/νία: ..... Ημ/νία: .....

**Διαδικασίες Ασφάλειας εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“Διαδικασία Διαχείρισης Ελαττωματικού Εξοπλισμού”

Διαδικασία Διαχείρισης Ελαττωματικού Εξοπλισμού

Σκοπός

Να διασφαλισθεί η αποτροπή από την χρήση Ελαττωματικού εξοπλισμού και να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των Ελληνικών κανονισμών και προτύπων και η ικανοποίηση των αναγκών του έργου στις διαδικασίες Διαχείρισης του Ελαττωματικού εξοπλισμού.

- α. ΠΔ1073/81: “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού”.
- β. ΠΔ395/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”.
- γ. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”
- δ. ΠΔ89/99: “Τροποποίηση του ΠΔ395/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου”.
- ε. ΠΔ304/00: “Τροποποίηση του ΠΔ395/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ 89/99: “Τροποποίηση του ΠΔ395/94 σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου””.
- ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή καλύπτει όλον τον εξοπλισμό που κινητοποιείται για την εκτέλεση του έργου και χρησιμοποιείται από τον εργολάβο και τους υπεργολάβους του, ο οποίος εξοπλισμός θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνει:

- Εργαλεία χειρός
- Ατομικός εξοπλισμός εργασίας, ασφαλείας και προστασίας
- Φορητά ηλεκτρικά εργαλεία ή εργαλεία που εργάζονται με πεπιεσμένο αέρα.

- ▣ Συρματόσχοινα, άγκιστρα, σαμπάνια, κλπ.
- ▣ Παρελκυόμενα συσκευών συγκόλλησης – κοπής.
- ▣ Φορητές κλίμακες
- ▣ Σταθερά και κινητά μηχανήματα.
- ▣ Φορητά, οχήματα, γερανοί και άλλος βαρύς εξοπλισμός.
- ▣ Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές διατάξεις, παροχές, κλπ.
- ▣ Δεξαμενές, δοχεία υγρών και αερίων, πυροσβεστήρες, κλπ
- ▣ Συσκευασμένα οικοδομικά υλικά.

Περιγραφή Διαδικασίας

Όλοι οι εργαζόμενοι θα επιθεωρούν τον εξοπλισμό πριν και μετά τη χρήση του. Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται ότι δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε πρόχειρες επιδιορθώσεις και γενικά σε επισκευές χωρίς ειδική εξουσιοδότηση.

Ο ελαττωματικός εξοπλισμός θα αποσύρεται μέχρι την επισκευή του. Επάνω του θα προσαρτάται ειδική ετικέτα που θα επισημαίνει τον ιδιαίτερο κίνδυνο και θα αποτρέπει την χρήση του Ελαττωματικού εξοπλισμού. Η αφαίρεση της ετικέτας κινδύνου θα γίνεται μόνον εφόσον ο εξοπλισμός πληροί τις προδιαγραφές λειτουργίας του και μόνον από τον αρμόδιο επιθεωρητή, ο οποίος και θα είναι ο μόνος εξουσιοδοτημένος για την αφαίρεση των ετικετών αυτών.

Εάν η επισκευή του εξοπλισμού θεωρηθεί αντιοικονομική, απαιτείται η αναγκαία απομάκρυνσή του από το εργοτάξιο και η απενεργοποίησή του. Σε περίπτωση που για τις ενέργειες αυτές απαιτηθεί μακρό χρονικό διάστημα, θα λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα και ο εξοπλισμός θα φυλάσσεται σε ειδικό περικλειώμενο χώρο, που θα λειτουργεί σαν χώρος απόρριψης απορριμμάτων.

Απαγορεύεται η κατασκευή στο εργοτάξιο εξοπλισμού χωρίς να έχει προηγηθεί μελέτη από αρμόδιο Μηχανικό.

(υπόδειγμα εντύπου)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΚΤΟΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ:

.....
.....
.....

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

.....
.....
.....
.....
.....

ΗΜ/ΝΙΑ: .....

(υπόδειγμα εντύπου)

ΑΔΕΙΑ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ο ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ ΚΑΙ ΒΡΕΘΗΚΕ ΑΣΦΑΛΗΣ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ ΑΠΟ: .....

ΗΜ/ΝΙΑ: .....

Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου

“Διαδικασία Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων”

Διαδικασία Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός ενός γενικού πλαισίου ενεργειών για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η αντιμετώπισή του με ίδιες δυνάμεις από το Εργοτάξιο στο οποίο εκδηλώνεται η κατάσταση. Θα πρέπει να υπάρχει άμεση δυνατότητα επικοινωνίας του Αναδόχου με τις αρμόδιες Αρχές λόγω του υφιστάμενου αυξημένου κινδύνου δεδομένης της ιδιαιτερότητας της περιοχής, με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση τυχόν εκτάκτων καταστάσεων. Τα μέτρα ασφάλειας να είναι σε συνεχή και 24ωρη βάση. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού”.
- β. Ν1568/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- γ. ΠΔ16/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
- δ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- ε. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
- στ. ΠΔ159/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ” και του ΠΔ70α/88:“Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία”(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)”.
- ζ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο Εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλα τα εργοτάξια και συνεργία του Εργολάβου.

Ορισμοί

Περιστατικά που μπορούν να αντιμετωπιστούν με ίδια μέσα από το εργοτάξιο και για τα οποία δεν απαιτείται εφαρμογή της διαδικασίας, θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Ατυχήματα με ευκολία μεταφοράς του θύματος.
- Μικρές πυρκαγιές που αντιμετωπίζονται με τα πυροσβεστικά μέσα του Εργοταξίου.
- Εισροές νερού σε φρεάτια και υπόγειους χώρους, που αντιμετωπίζονται με χρήση αντλιών.
- Κατολισθήσεις ή καθιζήσεις που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια εργαζομένων ή τρίτων και που μπορούν να αντιμετωπιστούν από το Εργοτάξιο.

Ως καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που για την αντιμετώπισή τους απαιτείται κινητοποίηση εξωτερικών υπηρεσιών, θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Ατυχήματα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνηθισμένους τρόπους (εγκλωβισμοί θυμάτων, μαζικά, κλπ).
- Εκτεταμένες πυρκαγιές.
- Πλημμύρες.
- Κατολισθήσεις στο μέτωπο της εκσκαφής ή καθιζήσεις με εγκλωβισμούς προσώπων ή κίνδυνο ζημιών σε εγκαταστάσεις, προσωπικό ή τρίτους.
- Συγκέντρωση επικίνδυνων αερίων.
- Καταστροφές δικτύων ΔΕΚΟ.
- Φυσικές καταστροφές.
- Άλλα περιστατικά που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων.

Ειδικές απαιτήσεις

Κάθε Εργοταξιάρχης είναι υπεύθυνος για την σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει σχέδιο εκκένωσης και σχέδιο για την ενημέρωση ή και τροποποίησή του. Το προσωπικό πρέπει να ενημερώνεται και να εκπαιδεύεται, με ευθύνη του Εργοταξιάρχη, πάνω στην εφαρμογή του Σχεδίου αυτού.

Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Περιγραφή πιθανών κινδύνων ή/και καταστάσεων και περιγραφή των τρόπων ή/και μέσων Αντιμετώπισης τους.

- ▣ Καθορισμό των υπεύθυνων του Εργοταξίου για την ενημέρωση των Αρχών, την έκδοση διαταγής εκκένωσης των χώρων και την εκτέλεση κάθε άλλης απαιτούμενης ενέργειας.
- ▣ Λίστα χρησίμων τηλεφώνων για ειδοποίηση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- ▣ Σχέδιο εκκένωσης το οποίο θα περιλαμβάνει σχέδιο του εργοταξίου με τις ακόλουθες πληροφορίες:
  - ▣ Έξοδοι και προσβάσεις.
  - ▣ Χώροι συγκέντρωσης προσωπικού σε περίπτωση έκτακτης κατάστασης,
  - ▣ Θέση χώρου Α' βοηθειών, μικρών φαρμακείων, φορείων κλπ.
  - ▣ Θέση πυροσβεστικών μέσων.
  - ▣ Χώροι φύλαξης συσκευών αυτοδιάσωσης.
  - ▣ Άλλα εφεδρικά μέσα για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (αντλίες κλπ)

Περιγραφή διαδικασίας

Ειδοποίηση

Όταν παρουσιάζεται μία έκτακτη κατάσταση η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί από το εργοτάξιο, ο ανώτερος ιεραρχικά που βρίσκεται επιτόπου πρέπει να καλέσει εξωτερική βοήθεια σύμφωνα με τα παρακάτω:

- ▣ Ατυχήματα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνήθεις τρόπους (εγκλωβισμοί θυμάτων, μαζικά, κλπ): το ΕΚΑΒ (166), ή τον πλησιέστερο ιδιωτικό γιατρό για αποστολή ασθενοφόρου, και την Αστυνομία (100).
- ▣ Πυρκαγιά, πλημμύρα, κατολισθήσεις μετώπων εκσκαφών ή σοβαρών καθιζήσεων, ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση απαιτεί διάσωση ατόμων: το ΣΕΚΥΠΣ (199).
- ▣ Καταστροφές σε δίκτυα ΔΕΚΟ: την αρμόδια ΔΕΚΟ.

Η ενημέρωση των εξωτερικών αρχών πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α. Το είδος του συμβάντος.
- β. την έκταση του συμβάντος.
- γ. την ακριβή θέση του συμβάντος.

δ. Την ύπαρξη θυμάτων, και τραυματιών και τον αριθμό τους.

ε. Κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση έκτακτης ανάγκης πρέπει να ενημερώνονται άμεσα τα ακόλουθα πρόσωπα:

- ▣ Ο Εργοταξίαρχης.
- ▣ Οι Εργοδηγοί.
- ▣ Ο Φύλακας.
- ▣ Οι χειριστές των γερανών και οι βοηθοί
- ▣ Η ομάδα πυρασφάλειας του Εργοταξίου.

Εκκένωση

Ανάλογα με την σοβαρότητα της κατάστασης, ο Εργοταξίαρχης ή άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτόν, θα κρίνει εάν απαιτείται εκκένωση του χώρου εργασίας.

Κατά την εκκένωση οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συγκεντρώνονται σε προκαθορισμένους από το Σχέδιο Εκκένωσης χώρους ώστε να καταμετρηθούν. Τελευταίοι πρέπει να φεύγουν οι Μηχανικοί και οι Εργοδηγοί ώστε να βεβαιωθούν ότι όλοι έχουν εγκαταλείψει τους χώρους εργασίας.

Επέμβαση

Σε περίπτωση επέμβασης εξωτερικής μονάδας βοήθειας στο Εργοτάξιο, πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

- ▣ Να προετοιμαστεί ο χώρος για την προσέλευση τροχοφόρων.
- ▣ Να στηθούν σκάλες όπου απαιτείται για ταχεία πρόσβαση.
- ▣ Να είναι διαθέσιμοι γερανοί, “καλάθια” και άτομα για τον χειρισμό τους.
- ▣ Να είναι διαθέσιμο προσωπικό για βοηθητικές εργασίες.
- ▣ Να είναι διαθέσιμα όλα τα μέσα του Εργοταξίου που μπορεί να χρειαστούν για την αντιμετώπιση της κατάστασης.
- ▣ Ο Υπεύθυνος του Εργοταξίου, αφού ρυθμίσει όλα τα παραπάνω, θα πρέπει να αναμένει τον επικεφαλής της ομάδας παρέμβασης για επιτόπου σύσταση Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου με στόχο την καλύτερη οργάνωση της παρέμβασης.

□ (υπόδειγμα εντύπου)
Τηλεφωνικός Κατάλογος Έκτακτης Ανάγκης

Εργοτάξιο: .....
Εργοταξίαρχης: .....
Εργοδηγός Ι: .....
Εργοδηγός ΙΙ: .....
Αστυνομικό Τμήμα: .....
Πυροσβεστική Υπηρεσία: .....
Πλησιέστερο Νοσοκομείο: .....
Πλησιέστερο ιατρείο: .....
ΔΕΗ: .....
ΕΥΔΑΠ: .....
ΟΤΕ: .....
Υπηρεσία Φυσικού Αερίου: .....
Κύριος του έργου: .....
ΚΕΠΕΚ: .....

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΕΚΑΒ: 166

Αστυνομία: 100

ΣΕΚΥΠΣ: 199

**Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος”
Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός των ενεργειών, σύμφωνα με τις ορισμένες από τον Νόμο υποχρεώσεις της επιχείρησης, για την αναγγελία, δηλαδή βεβαίωση, των κάθε μορφής ατυχημάτων. Πρόσθετος σκοπός είναι η ενημέρωση των προϊσταμένων του Εργολάβου, του Κυρίου του έργου και των άμεσα ενδιαφερομένων υπηρεσιών για τα ατυχήματα αυτά. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού”.
- β. ΠΔ16/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
- γ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- δ. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
- ε. ΠΔ159/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “ Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ” και του ΠΔ70α/88:”Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία”(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ175/97 (150/Α)”.
- στ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις ατυχημάτων που συμβαίνουν σε προσωπικό του Εργολάβου ή των Υπεργολάβων ή και σε τρίτους (επισκέπτες, περαστικούς κλπ) στον χώρο του εργοταξίου.

Ορισμοί

Εργατικό ατύχημα είναι το ατύχημα που συμβαίνει κατά την διάρκεια της εργασίας. Έχει γίνει επίσης αποδεκτό ότι εργατικό ατύχημα είναι και αυτό που συμβαίνει μετά από βίαιο συμβάν κατά την διάρκεια της διαδρομής του εργαζόμενου από ή προς το σπίτι του, ανεξαρτήτως μέσου, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει συνάφεια τοπική ή χρονική μεταξύ εργασίας και ατυχήματος.

Τα ατυχήματα διακρίνονται:

α. Ανάλογα με τη σχέση εργασίας σε:

- Εργατικά ατυχήματα προσωπικού του Εργολάβου.
- Εργατικά ατυχήματα προσωπικού του Υπεργολάβου.
- Μη εργατικά ατυχήματα τρίτων.

β. Ανάλογα με την σοβαρότητα σε:

- Μικρά ατυχήματα (διακοπή της εργασίας μικρότερη της μίας ημέρας)
- Κοινά ατυχήματα (διακοπή εργασίας μεγαλύτερη της μίας ημέρας)
- Σοβαρά ατυχήματα (θανατηφόρα, μαζικά, ακρωτηριασμοί)

γ. ανάλογα με τον τόπο του ατυχήματος:

- Κανονικά ατυχήματα (ατυχήματα που συμβαίνουν στον τόπο της εργασίας)
- Ατυχήματα μεταβίβασης από ή προς την εργασία.

Περιγραφή διαδικασίας

Σε περίπτωση κοινού ατυχήματος πρέπει να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες:

- Άμεση παροχή Α' βοηθειών, που γίνονται με μέριμνα του Εργοταξιάρχη του Εργοταξίου όπου συνέβη το ατύχημα, και με την βοήθεια των ειδικά εκπαιδευμένων σε Α' βοήθειες εργαζομένων.
- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος:

- Άμεση παροχή Α' βοηθειών, που γίνονται με μέριμνα του Εργοταξιάρχη του Εργοταξίου όπου συνέβη το ατύχημα, και με την βοήθεια των ειδικά εκπαιδευμένων σε Α' βοήθειες εργαζομένων.
- Τηλεφωνική ειδοποίηση των αποδεκτών το εντύπου αναφοράς ατυχήματος, το συντομότερο δυνατό.

- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Σε περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος:

- Τηλεφωνική ειδοποίηση των αποδεκτών το εντύπου αναφοράς ατυχήματος, το συντομότερο δυνατό.
- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της παρούσας διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο “Αναφορά ατυχήματος από το Εργοτάξιο προς την Διοίκηση του Εργολάβου, τον Κύριο του έργου, ΚΕΠΕΚ και την Αστυνομία”.

(Υπόδειγμα εντύπου)
Αναφορά Ατυχήματος
(εργατικού ή απλού)

Από: "επωνυμία Εργολάβου"

Αρ. πρωτ.: .....

Τηλ: "τηλέφωνα Εργολάβου"

fax: "αριθμοί fax Εργολάβου"

Ημ/νία: .....

Εργοτάξιο: .....

Άτομα: .....

Προς:

1. ΚΕΠΕΚ
2. Αστυνομικό Τμήμα "περιοχής Εργοταξίου"
3. Διεύθυνση (Εργολάβου)
4. "Κύριος του έργου"

Είδος Ατυχήματος	
1. Θανατηφόρο	
2. Σοβαρό	
3. Κοινό	
4. Μεταβίβασης	
5. Τρίτων	

1. Τίτλος επιχείρησης ή Υπεργολάβου .....

2. Ονοματεπώνυμο παθόντος

3. Όνομα πατρός

4. Έτος γεννήσεως

5. Διεύθυνση κατοικίας

6. Τηλέφωνο

7. Οικογενειακή κατάσταση

8. Γραμματικές γνώσεις

9. Αρ. δελ. Ταυτότητας

10. Υπηκοότητα

11. Ημ/νία πρόσληψης

12. Προϋπηρεσία

13. Διάρκεια απασχόλησης

14. Ειδικότητα – επάγγελμα
 .....
15. Εργασία – δραστηριότητα την ώρα του ατυχήματος
 .....
 .....
16. Έχει υποστεί εκπαίδευση για την ασφάλεια
 .....
17. Ημ/μία ατυχήματος
 .....
18. Ημέρα και ώρα ατυχήματος
 .....
19. Τόπος ατυχήματος
 .....
20. Είδος τραύματος
 .....
21. Περιγραφή ατυχήματος
 .....
 .....
 .....
 .....
22. Μάρτυρες – δ/νσεις και τηλέφωνα:
 α)
 .....
 .....
 β)
 .....
 .....

Ο προϊστάμενος Προσωπικού

**Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου**

“Διαδικασία Χρήσης Ανυψωτικών Μηχανημάτων και Γερανών”

Διαδικασία Χρήσης Ανυψωτικών Μηχανημάτων και γερανών

Σκοπός

Να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των Ελληνικών Κανονισμών και προτύπων στον σχεδιασμό και την εκτέλεση των εργασιών που απαιτούν την χρήση ανυψωτικών μηχανημάτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου. Βασικά σχετικά άρθρα νομοθεσίας:

- α. ΠΔ1073/81: “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού”.
- β. Ν1430/84: “Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας “που αφορά στις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία””.
- β. Ν1568/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- γ. ΠΔ89/99: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”.
- δ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά όλες τις εργασίες που απαιτούν την χρήση κινητών ή σταθερών ανυψωτικών μηχανημάτων και εκτελούνται από τον ανάδοχο ή οποιουδήποτε υπεργολάβου.

Περιγραφή Διαδικασίας

Υπεύθυνος για την συντήρηση των γερανών είναι ο ιδιοκτήτης τους, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει:

- Την ορθή, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή τους, συναρμολόγηση και συντήρησή τους,

- ▣ Την εκτέλεση των απαιτούμενων από τον κατασκευαστή και από την νομοθεσία ελέγχων,
- ▣ Την λήψη κατάλληλων μέτρων ασφαλείας.
- ▣ Γενικά την τήρηση όλων των σχετικών κανονισμών.

Ο Εργοταξίαρχος είναι υπεύθυνος για την εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλου προσωπικού, εξοπλισμού, χώρου και προσπέλασης για τους κινητούς γεραμούς.

Απαιτήσεις για ανυψωτικά μηχανήματα και γεραμούς

- ▣ Οι κινητοί γεραμοί θα συναρμολογούνται, λειτουργούν και συντηρούνται σε αυστηρή συμμόρφωση με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- ▣ Πριν από την έναρξη της εργασίας κάθε βάρδιας θα ελέγχονται από τον χειριστή για να επιβεβαιώνεται η καλή κατάσταση της λειτουργίας του.
- ▣ Το έδαφος πάνω στο οποίο θα μετακινείται ή/και θα λειτουργεί ο κινητός γεραμός, πρέπει να έχει επιλεγθεί και διαμορφωθεί προσεκτικά. Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ικανότητα του εδάφους να φέρει το συνολικό φορτίο του γεραμού και του φορτίου του. Οι αναστολείς και τα συστήματα πέδησης θα ελέγχονται ώστε να διαπιστωθεί η καλή κατάσταση λειτουργίας τους πριν από την χρήση.
- ▣ Ο γεραμός πρέπει να είναι οριζοντιοποιημένος πριν από την έναρξη των εργασιών με τα συρματόσχοινα, σχοινιά, ιμάντες κλπ στοιχεία ανάρτησης σωστά τοποθετημένα και ασφαλισμένα. Όταν χρησιμοποιούνται γεραμοί σε ανώμαλο έδαφος, οι πέδες στάθμευσης θα είναι ασφαλισμένες, καθ' όλη την διάρκεια των ανυψωτικών εργασιών
- ▣ Όλα τα σχοινιά, συρματόσχοινα, ιμάντες κλπ, τα οποία θα είναι επαρκή για το προς ανύψωση φορτίο, θα διεμβάλλονται ορθά πριν από την χρήση για να εξασφαλισθεί η σωστή τους ευθυγράμμιση και ανεμπόδιση τους κίνηση. Οι ενδείκτες φορτίου / ακτίνας (και οι αυτόματοι ενδείκτες ασφαλούς φόρτωσης, εφόσον υπάρχουν) θα εφαρμόζονται και θα βαθμονομούνται σωστά, πριν από την χρήση.
- ▣ Τα φορτία θα διατηρούνται σε κάθε περίπτωση κατακόρυφα και κάτω ακριβώς από το σημείο ανύψωσης.
- ▣ Ο χειριστής του γεραμού θα λαμβάνει σήματα από ένα μόνο άτομο, που θα έχει ορισθεί σηματοδότης.
- ▣ Όποτε αναρτάται φορτίο, ο χειριστής θα παραμένει στα χειριστήρια του γεραμού. Ο χειριστής δεν θα επιτρέπει στο προσωπικό να ανεβαίνει στο άγκιστρο του γεραμού ή στο φορτίο.

- ▣ Όταν ο γερανός είναι καθ' οδών προς άλλο σημείο του εργοταξίου, η μπούμα θα κονταίνεται και θα κατεβάζεται όσο είναι πρακτικά δυνατόν. Σε περίπτωση γερανού με υδραυλική μπούμα, η μπούμα θα συμπύσσεται και θα καταβιβάζεται. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να ενεργοποιείται ο αναστολέας περιστροφής.
- ▣ Σε κάθε περίπτωση θα τηρούνται οι ορθές διαδικασίες ανύψωσης.

Διαδικασία Ελέγχου Ανυψωτικών Μηχανημάτων και Γερανών

Περιγραφή της διαδικασίας.

Πριν από την λειτουργία των γερανών, αυτοί θα ελέγχονται με μέριμνα του Υπεργολάβου από αναγνωρισμένη εταιρία ελέγχου ή ανεξάρτητο εξειδικευμένο μηχανικό και θα εκδίδεται πιστοποιητικό καταλληλότητας το οποίο θα βεβαιώνει ότι ο γερανός, καθώς και η βάση έδρασή του, επιθεωρήθηκαν και κρίθηκαν ως ασφαλή.

Ο Εργοταξίαρχος θα τηρεί αντίγραφα από τα παραπάνω πιστοποιητικά καθώς και από τα πτυχία των χειριστών.

Με ευθύνη του κάθε Υπεργολάβου θα τηρείται στο εργοτάξιο “Βιβλίο Συντήρησης Γερανών” για τους γερανούς που λειτουργούν για λογαριασμό του. Στο βιβλίο θα καταγράφονται οι ακόλουθοι περιοδικοί έλεγχοι:

1. Μηνιαίος έλεγχος συρματόσχοινων.
2. Έλεγχος συρματόσχοινων μετά από περίοδο αχρηστίας.
3. Έλεγχος σε σχοινιά και ιμάντες.
4. Ετησίως έλεγχος των γερανών και δοκιμαστική φόρτωσή τους με φορτίο 25% πάνω από το επιτρεπόμενο.
5. Έλεγχος σε γερανούς μετά από κάθε νέα εγκατάσταση ή οποιαδήποτε βλάβη.

Ο Εργοταξίαρχος πρέπει να ελέγχει για την τήρηση και ενημέρωση του Βιβλίου Συντήρησης που πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένο και εμπόδιο πρόσωπο και να καταχωρεί μια σύντομη περιγραφή των ελέγχων με την υπογραφή του στο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας του έργου.

Σχέδιο Ελέγχου

ΕΛΕΓΧΟΙ	ΕΤΗΣΙΩΣ ΒΛΑΒΗ ΝΕΑ ΕΓΚ/ ΣΗ	ΜΗΝΙΑΙ Α	ΜΕΤΑ ΑΠΟ 1 ΜΗΝΑ ΑΧΡΗΣΤΙΑ	ΚΑΘΗΜ ΕΡΙΝΑ	ΑΝΤΙΞΟΕΣ ΚΑΙΡΙΚΕΣ Σ/ΚΕΣ		
					ΠΡΙΝ	ΚΑΤ Α	ΜΕΤ Α
ΕΛΕΓΧΟΙ							
Βεβαίωση ικανότητας		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Έλεγχος πέδησης	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ							
Πλάτος διαδρόμου min 1,0μ		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Κιγκλιδώματα min 1,0μ		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Σταθεροί χειρολισθήρες		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ελεύθερος χώρος περίξ min 0,6μ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Κόρνες ή σειρήνα		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Προστατευτικά καλύμματα		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Εγκαταστάσεις		☐	☐	☐			
Συστήματα, εξαρτήματα, διατάξεις		☐	☐	☐			
Λειτουργία μηχανήματος		☐	☐	☐	☐	☐	
Διάγραμμα ικανότητας		☐	☐	☐	☐	☐	
Εγχειρίδιο λειτουργίας		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Εγχειρίδιο συντήρησης		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Εγχειρίδιο ασφάλειας		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πινακίδα κατασκευαστή		☐	☐	☐	☐	☐	☐

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ							
Γειτονικές κατασκευές	☐	☐	☐				
Επαρκής ανοχή βάσης		☐					
Ποιότητα φωτισμού					☐	☐	
Ανεμπόδιστη ορατότητα	☐		☐	☐	☐	☐	
ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ							
Περίφραξη χώρου ανύψωσης	☐	☐	☐				
Απαγόρευση διέλευσης κάτω από ανυψούμενα φορτία	☐	☐	☐				
Πρόσθετα μέτρα κοντά σε σύρματα ηλεκτροδότησης	☐						
Πυροπροστασία	☐						
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ							
Επίβλεψη		☐					
Ηλικία προσωπικού (άνω των 18 ετών)		☐					
Υπερφόρτωση μηχανήματος		☐					
Ελεύθερη ανάρτηση φορτίων		☐					
Προειδοποιητικά σήματα		☐					
Άνοδος στο μηχάνημα		☐					

Διαδικασίες Ασφάλειας Εργασίας
κατά την
Κατασκευή του Έργου
“Διαδικασία Διαχείρισης Επικίνδυνων Ουσιών”

Διαδικασία Διαχείρισης Επικίνδυνων Ουσιών

Σκοπός

Να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των Ελληνικών Κανονισμών και προτύπων στην διαχείριση επικίνδυνων ουσιών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου. Βασικά σχετικά άρθρα νομοθεσίας:

- α. ΠΔ329/83: “Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες του Συμβουλίου των Ε.Κ. 67/548/ΕΟΚ, 69/81/ΕΟΚ, 70/189/ΕΟΚ, 71/141/ΕΟΚ, 23/146/ΕΟΚ, 75/409/ΕΟΚ, 79/831/ΕΟΚ και της Επιτροπής των Ε.Κ. 76/907/ΕΟΚ, 79/370/ΕΟΚ”.
- β. ΠΔ307/86: “Προστασία της Υγείας των Εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους”.
- γ. ΠΔ77/93: “Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ307/86 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ”. ΠΔ15/99 ΑΧΣ1197/89: “Ταξινόμηση, επισήμανση, συσκευασία των επικίνδυνων παρασκευασμάτων” Ν1568/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- δ. ΑΧΣ378/94: “Ταξινόμηση, επισήμανση, συσκευασία των επικίνδυνων ουσιών”.
- ε. ΥΑ5697/590/00: “Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατύχημα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών”.
- στ. ΥΑ5697/590/00: “Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατύχημα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών”.
- ζ. ΠΔ338/01: “Προστασία της Υγείας των Εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους”.
- η. ΠΔ339/01: “Τροποποίηση του ΠΔ307/86: “Προστασία της Υγείας των Εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους””.
- θ. Νόμος 3850/2010.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή καλύπτει όλους τους τύπους επικίνδυνων υλών που χρησιμοποιούνται ή ενσωματώνονται στις εκτελεσμένες από τον Εργολάβου ή από τους Υπεργολάβους εργασίες.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της εφαρμογής της διαδικασίας, ο όρος επικίνδυνα υλικά περιλαμβάνει τα εξής:

- Ιδιαίτερος εύφλεκτα υλικά
- Εκρηκτικά υλικά
- Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές διατάξεις, παροχές κλπ.
- Υλικά επικίνδυνα για το περιβάλλον
- Τοξικά υλικά
- Διαβρωτικά υλικά
- Ερεθιστικά υλικά
- Οξειδωτικά υλικά

Οι επικίνδυνες ουσίες κατονομάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι, Μέρος 1 & 2 της ΥΑ5697/590/00.

Περιγραφή της διαδικασίας

Κοινοποίηση: Η εταιρία υποχρεούται να υποβάλει κοινοποίηση στην αδειούχα αρχή με τα παρακάτω στοιχεία, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της ΥΑ5697/590/00:

- Την επωνυμία της εταιρείας
- Την Έδρα με την πλήρη διεύθυνση
- Το όνομα, τηλέφωνο, fax του εργοδότη.
- Το όνομα τηλέφωνο, fax του Τεχνικού ασφαλείας

- ▣ Όλα τα στοιχεία για τις υπάρχουσες επικίνδυνες ουσίες που αποθηκεύονται, χρησιμοποιούνται ή παράγονται ή είναι δυνατόν να προκύψουν κατά την παραγωγική διαδικασία στο Εργοτάξιο.
- ▣ Την ποσότητα και την φυσική μορφή των ουσιών της παραπάνω παραγράφου.
- ▣ Τη περιγραφή της δραστηριότητας που ασκείται ή προβλέπεται να ασκηθεί στο εργοτάξιο και στον χώρο αποθήκευσης.
- ▣ Πληροφορίες και στοιχεία για το άμεσο περιβάλλον του εργοταξίου (γειτονικές εγκαταστάσεις, περιγραφή χρήσεων γης της ευρύτερης περιοχής).
- ▣ Εκτίμηση της πιθανότητας πρόκλησης ατυχήματος μεγάλης έκτασης λόγω της θέσης του Εργοταξίου και της εγγύτητας με άλλες επικίνδυνες εγκαταστάσεις

Σήμανση: Όλα τα επικίνδυνα υλικά πρέπει να φέρουν ετικέτα ασφαλείας με τα σύμβολα επικινδυνότητας (βλ. Διαδικασία Σήμανσης) και να συνοδεύονται με δελτία ασφαλείας. Οι ετικέτες πρέπει να τοποθετούνται σε εμφανές σημείο και να μεταφέρονται σε όλο τον εξοπλισμό και στα ενδιάμεσα δοχεία που θα χρησιμοποιηθούν για τις κατασκευαστικές εργασίες. Απαγορεύεται αυστηρά η αφαίρεση ή με οποιοδήποτε τρόπο τροποποίησή τους.

Αποθήκευση: Η Διεύθυνση του Εργοταξίου ευθύνεται για την αποθήκευση όλων υλικών σε χώρους που πληρών τα ειδικά μέτρα ασφαλείας. Οι χώροι αυτοί θα πρέπει:

- ▣ Να είναι ασφαλώς περιφραγμένοι.
- ▣ Να έχουν ελεγχόμενες προσβάσεις.
- ▣ Να υπάρχουν πινακίδες ασφαλείας.
- ▣ Να αφήνουν όσο ελεύθερο χώρο από άλλους αποθηκευτικούς χώρους προβλέπεται από την νομοθεσία.
- ▣ Να τηρούν τους κανόνες πυρασφάλειας για χώρους αποθήκευσης επικίνδυνων υλικών.
- ▣ Να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Μεταφορά: Η Διεύθυνση του Εργοταξίου ευθύνεται για την ασφαλή μεταφορά των επικίνδυνων υλικών που παραδίδονται στο Εργοτάξιο από τους προμηθευτές και είναι υπεύθυνη να κάνει τις απαραίτητες συστάσεις και να πάρει τα απαραίτητα μέτρα σε περίπτωση ανασφαλούς μεταφοράς τέτοιων υλικών από τους προμηθευτές τους.

- Χρήση: Θα τηρούνται πάντα πιστά οι οδηγίες του κατασκευαστή για την χρήση των επικίνδυνων υλικών και θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την, υποχρεωτική, χρήση των ΜΑΠ.
- Διάθεση: Μετά την χρήση, τα εναπομένοντα υλικά και οι συσκευασίες τους θα φυλάσσονται σε ειδικούς, προστατευμένους χώρους απόθεσης μέχρι την τελική απομάκρυνση και απόρριψή τους. Η Διεύθυνση του Εργοταξίου είναι υπεύθυνη για την λήψη των κατάλληλων μέτρων προστασίας και στους χώρους αυτούς.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά

Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου, όπως προβλέπεται από το ΠΔ17/96, αποτελεί μία συστηματική εξέταση όλων των διεξαγόμενων εργασιών και είναι το προϊόν μιας συνεχούς διαδικασίας, που εμπεριέχει το σύνολο όλων των ενεργειών πληροφόρησης, τεκμηρίωσης και καταγραφής των συνθηκών εργασίας, της παραγωγικής διαδικασίας, του προσδιορισμού των βλαπτικών παραγόντων στην εργασία αλλά και της επίδρασης του εργασιακού περιβάλλοντος στη υγεία. Συνεπώς, η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων τόσο στον προσδιορισμό των εργασιακών κινδύνων όσο και στην πρόληψή τους είναι απολύτως απαραίτητη.

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι:

- α. Να εντοπισθούν οι πηγές του επαγγελματικού κινδύνου, η φύση τους, η σοβαρότητά τους, η διάρκεια έκθεσης των εργαζομένων και η συχνότητα εμφάνισής τους.
- β. Να διαπιστωθεί κατά πόσον και με τι μέτρα μπορούν να προληφθούν ή και να εξαλειφθούν, εφόσον αυτό είναι δυνατό.
- γ. Να καταγραφούν τα μέτρα πρόληψης που πρέπει να εφαρμοστούν.